

▶ Uusimaa
1/2006

PK-YRITYYSBAROMETRI

 *Uudenmaan Yrittäjät
- Nylands Företagare*

 FINNVERA

Esipuhe

Suomen Yrittäjät ja Finnvera Oyj tekevät yhteistyössä pientä ja keskisuurta yritystoimintaa ja tämän kehitystä kuvaavaa Pk-yritysbarometria kaksi kertaa vuodessa valtakunnallisena raporttina ja alueellisina raportteina. Valtakunnallisessa raportissa tuloksia käsitellään teollisuuteen, rakentamiseen, kauppaan ja palveluihin jaoteltuna.

Kevään 2006 Pk-yritysbarometri perustuu noin 3400 pk-yrityksen vastauksiin ja heijastaa siten kattavasti pk-yritysten käsityksiä yritysten kehitysnäkymistä ja toimintaan vaikuttavista tekijöistä. Barometrin ennustekyky on ollut hyvä.

Tässä kevään 2006 alueellisessa raportissa tarkastellaan pk-yritysten suhdanneodotuksia lähimmän vuoden aikana ja elinkeinoilmastoa. Lisäksi tarkastellaan yritysten rahoitusta, kasvuhakuisuutta sekä yritysten kehittämistarpeita ja -esteitä. Erityiskysymyksiä ovat ulkomaisen työvoiman ja vuokratyövoiman käyttö sekä rekrytointiongelmat.

Helsingissä 19.4.2006

Jussi Järventaus
toimitusjohtaja
Suomen Yrittäjät ry

Pauli Heikkilä
toimitusjohtaja
Finnvera Oyj

taloustutkimus oy

SISÄLTÖ

TIIVISTELMÄ	3
JOHDANTO.....	4
AINEISTO.....	5
1 Uudenmaan ja koko maan yritykset	7
2 Yritykset ja työllisyys.....	8
3 Pk-yritysten suhdannenäkymät	9
3.1 Yleiset suhdannenäkymät	9
3.2 Suhdannenäkymät osatekijöittäin.....	10
4 Pk-yritysten kehittämistarpeet	11
5 Pk-yritysten kehittämisen pahimmat esteet	12
6 Pk-yritysten työllistämisen esteet	14
7 Elinkeinoilmasto	15
8 Pk-yritysten kasvuhakuisuus	16
8 Pk-yritysten kasvuhakuisuus	17
9 Sukupolven- tai omistajanvaihdokset	18
10 Yrittäjyysilmapiiri	19
11 Pk-yritysten rahoitus	20
12 Pk-yritysten laajentuminen	22
13 Rekrytointi pk-yrityksissä	23

Finnveran yhteystiedot

Suomen Yrittäjien yhteystiedot

TIIVISTELMÄ

Pk-yritykset odottavat edelleen suhdanteiden paranevan lähimmän vuoden aikana Uudellamaalla ja koko maassa oman yrityksen kannalta. Uudellamaalla toimivista pk-yrityksistä 41 prosenttia ennakoii suhdannenäkymien lähimmän vuoden aikana paranevan ja seitsemän prosenttia yrityksistä ennakoii suhdanteiden heikkenevän. Alueen pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät ovat aavistuksen heikkommat kuin koko maan pk-yrityksillä keskimäärin. Syksyn tilanteeseen verrattuna ovat Uudellamaalla toimivien pk-yritysten suhdannenäkymät lähimmän vuoden aikana lähes samaa tasoa. Koko maassa ovat pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät lähimmän vuoden aikana paremmat kuin edellisen kyselyn aikaan.

Koko maan ja Uudenmaan pk-yritysten suhdannenäkymät ovat seuraavan vuoden kuluttua kaikkien osatekijöiden suhteen positiivisia. Suhdannenäkymät ovat alueen yritysten keskuudessa koko maata paremmat investointien ja viennin arvon sekä kannattavuuden osalta. Liikevaihdon kasvua ennakoii saldoluvun mukaan lähes yhtä suuri osuus Uudenmaan kuin koko maan pk-yrityksistä. Uudellamaalla toimivat pk-yritykset odottavat edelleen työllisyyden paranevan seuraavan vuoden aikana. Henkilökunnan määrän suhdannenäkymiä kuvaava saldoluku on alueella heikompi kuin koko maassa keskimäärin. Näkymät henkilökunnan määrän osalta ovat kaiken kaikkiaan myös heikkommat kuin syksyllä 2005.

Alueen pk-yritysten kehittämisen pahimpia esteitä ovat kilpailutilanteeseen ja resurssitekijöihin liittyvät tekijät. Resurssitekijöistä erityisesti ammattitaitoisen työvoiman saatavuus sekä muut resurssitekijät, kuten raaka-aineet koetaan alueen pk-yritysten keskuudessa yrityksen kehittämisen esteiksi. Koko maan pk-yritysten tuloksiin verrattuna kilpailutilanteeseen sekä kustannustasoon liittyvät tekijät koetaan alueella yhtä suuriksi kehittämisen esteiksi. Rahoitukseen liittyvät tekijät ovat kehittämisen pahimpana esteenä 8 prosentilla Uudenmaan pk-yrityksistä. Näistä yrityksistä rahoituksen saatavuus on pahimpana esteenä joka kuudennella, rahoituksen hinta joka neljännellä ja vakuuksien puute yli puolella alueen pk-yrityksistä.

Uudenmaan pk-yrityksillä työllistämisen suurimmat esteet ovat kysynnän riittämättömyys tai epävakaisuus, työvoiman saatavuus ja työn sivukulut. Alueen pk-yrityksistä, joilla on tarve työllistää joka neljäs pitää kysynnän riittämättömyyttä tai epävakaisuutta, joka neljäs työn sivukuluja ja joka viides työvoiman saatavuutta esteenä. Yhdellä neljästä Uudenmaan ja koko maan pk-yrityksestä ei ole tarvetta työllistää.

Uudellamaalla toimivista pk-yrityksistä 25 prosenttia aikoo ottaa ulkopuolista rahoitusta seuraavan vuoden aikana. Koko maan pk-yritysten keskuudessa ulkopuolista rahoitusta aikoo hankkia 26 prosenttia. Useimmiten alueen yritykset aikovat hankkia rahoitusta käyttöpääomaksi sekä kone- ja laite- ja rakennusinvestointeihin. Uudenmaan pk-yritykset aikovat hankkia ulkoista rahoitusta useimmiten pankista (81 %) tai Finnverasta (28 %).

Alueella toimivista yrityksistä 9 prosenttia aikoo käynnistää tuotantoa tai laajentaa toimintaansa ulkomaille. Merkittävimmät kohteet ovat Baltia, Venäjä ja EU – maat. Puolet ulkomaille aikovista ilmoittaa tarvitsemansa ulkopuolista rahoitusta.

Uudenmaan alueen yrityksistä noin puolella on ollut avoimia työpaikkoja viimeisen vuoden aikana. 30 prosenttia niistä alueen yrityksistä, joissa on ollut avoimia työpaikkoja, on saanut rekrytoitua osaavan ammattilaisen. Koko maan kohdalla 31 % on välttynyt ongelmilta. Uudellamaalla 18 prosenttia ja koko maassa 17 prosenttia ei ole onnistunut täyttämään yhtään avointa paikkaa. Niin koko maan kuin Uudenmaankin alueella useimmin rekrytointiongelmiin syyksi nimetään puutteellinen työkokemus ja koulutus.

Koko maan osalta 17 prosenttia pk-yrityksistä ilmoittaa käyttäneensä vuokratyövoimaa viimeksi kuluneen vuoden aikana. Uudenmaan alueella vastaava luku on 15 prosenttia. Uudenmaan alueella vuokratyövoimaa käyttäneistä yrityksistä 60 prosenttia nimeää käytön syyksi kysynnän epävarmuuden ja/tai kausivaihtelut ja lähes puolet vastaajasta työvoiman heikon saatavuuden.

JOHDANTO

Tässä pk-yritysten suhdannenäkymiä käsittelevässä tutkimuksessa on selvitetty suomalaisten pk-yritysten (alle 250 henkeä työllistävien yritysten) mielikuvia yleisestä ja oman yrityksen taloudellisesta kehityksestä. Tutkimuksen on tehnyt Taloustutkimus Oy Suomen Yrittäjien ja Finnvera Oyj:n toimeksiannosta maaliskuussa 2006.

Tutkimuksen kohderyhmänä ovat suomalaiset pk-yritykset. Otantalähteenä on käytetty Tilastokeskuksen toimialaluokitusta TOL 2002 sekä TDC Hakemistot Oy:n ylläpitämää Blue Book yritysrekisteriä, joista otanta on tehty kiintiöidyllä satunnaisotannalla. Otoksessa on kiintiöity yritysten toimiala, kokoluokka ja sijainti. Otokoko on 3444 kohderyhmän vaatimukset täyttävää yritystä.

Tutkimusaineisto on kerätty internetkyselyinä 30.1.–3.3.2006. Valtaosa vastaajista värvättiin osallistumaan kyselyyn puhelimitse. Tiedonkeruu on toteutettu Taloustutkimus Oy:n CAWI-ohjelmalla (Computer Aided Web Interview). Raportin luvussa 'Aineisto' on esitetty taustatietojakaumat haastatelluista yrityksistä Uudenmaan osalta.

Tutkimusprojektista ovat vastanneet Taloustutkimuksessa tutkimusjohtaja Ville Haikola ja yhteyspäällikkö Jyrki Kärpänoja, Suomen Yrittäjissä ekonomisti Harri Hietala ja Finnvera Oyj:ssä apulaisjohtaja Tuomo Holopainen.

1) Raportin alueelliset viittaukset tarkoittavat pääsääntöisesti sivulla 5 olevan kartan mukaista aluejakoa. Joissain raporteissa on lisäksi käytetty Suomen Yrittäjien aluejakoa (Helsinki, Pääkaupunkiseutu ja Keski-Pohjanmaa).

2) Aikasarjoissa ja kuvioissa olevat luvut ovat vuoden 1999 syksyyn asti koko Uudenmaan alueen lukuja (Helsinki, Pääkaupunkiseutu ja Uusimaa).

3) Tutkimustuloksissa esiintyy muutamissa kohdissa käsite 'saldoluku'. Se kuvaa kyseisten kysymysten kohdalla positiivisista ja negatiivisista vastauksista laskettua prosenttilukujen erotusta.

Esimerkiksi: Pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät seuraavan vuoden aikana

paranee 39 %, huononee 9 % ⇒ saldoluku = + 30 %

AINEISTO

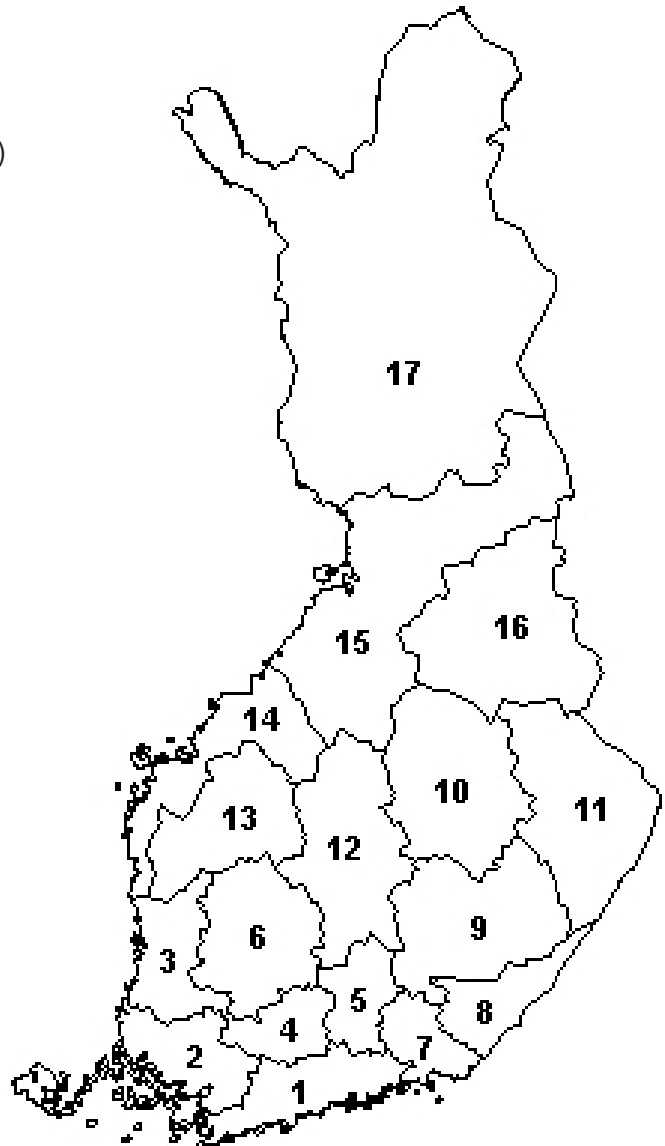
Seuraavassa taulukossa on esitetty painottamattomat taustatietojakaumat haastatelluista yrityksistä. Tutkimustuloksissa aineisto on painotettu vastaamaan yritysten todellista toimiala- ja aluejakaumaa. Painotettua otoskokoä käytetään laskentaperusteena, koska tällöin otoksen perusteella lasketut tulokset voidaan yleistää koskemaan koko tutkimuskohteena olevaa pk-sektoria.

TAUSTATIETOJA ALUEELTA HAASTATELLUISTA YRITYKSISTÄ:**PK-YRITYKSBAROMETRI 1/2006**
- Aineiston rakenne -

		n=	%
ALUE	UUSIMAA	349	10 %
PÄÄTOIMIALA	Teollisuus (TOL: D)	51	15 %
	Rakentaminen (TOL: F)	94	27 %
	Kauppa (TOL: G)	118	34 %
	Palvelut (TOL:H, I, K, O)	86	25 %
HENKILÖKUNNAN MÄÄRÄ	Alle 5 henkilöä	213	61 %
	5 - 9 henkilöä	67	19 %
	10 - 19 henkilöä	34	10 %
	20 - 49 henkilöä	22	6 %
	50+ henkilöä	13	4 %
LIIKEVAIHTO VUONNA 2006	Alle 0,20 milj. euroa	129	37 %
	0,20 - 0,49 milj. euroa	73	21 %
	0,50 - 1,49 milj. euroa	78	22 %
	1,50+ milj. euroa	66	19 %
	Ei vastausta	3	1 %
YRITYKSEN KASVUHAKUISUUS	Voimakkaasti kasvuhakuinen	37	11 %
	Kasvaa mahdollisuuksien mukaan	132	38 %
	Pyrkii säilyttämään asemansa	112	32 %
	Ei kasvutavoitetta	57	16 %
	Toiminta loppuu seuraavan vuoden aikana	10	3 %
YRITYKSELLÄ VIENTITOIMINTAA	Ei	255	74 %
	Kyllä	90	26 %
YRITYKSEN PERUSTAMISVUOSI	- 1995	196	56 %
	1996 - 2000	65	19 %
	2001 - 2006	87	25 %
VASTAAJAN ASEMA	Yrittäjä	298	85 %
	Palkattu toimitusjohtaja	37	11 %
	Muut	14	4 %

PK-YRITYSBAROMETRIN ALUEJAKO

1. Uusimaa, erilliset raportit:
 - Helsinki
 - Pääkaupunkiseutu (pl. Helsinki)
 - Uusimaa (pl. Helsinki ja Pääkaupunkiseutu)
2. Varsinais-Suomi
3. Satakunta
4. Kanta-Häme
5. Päijät-Häme
6. Pirkanmaa
7. Kymenlaakso
8. Etelä-Karjala
9. Etelä-Savo
10. Pohjois-Savo
11. Pohjois-Karjala
12. Keski-Suomi
13. Etelä-Pohjanmaa
14. Pohjanmaa
15. Pohjois-Pohjanmaa
16. Kainuu
17. Lappi

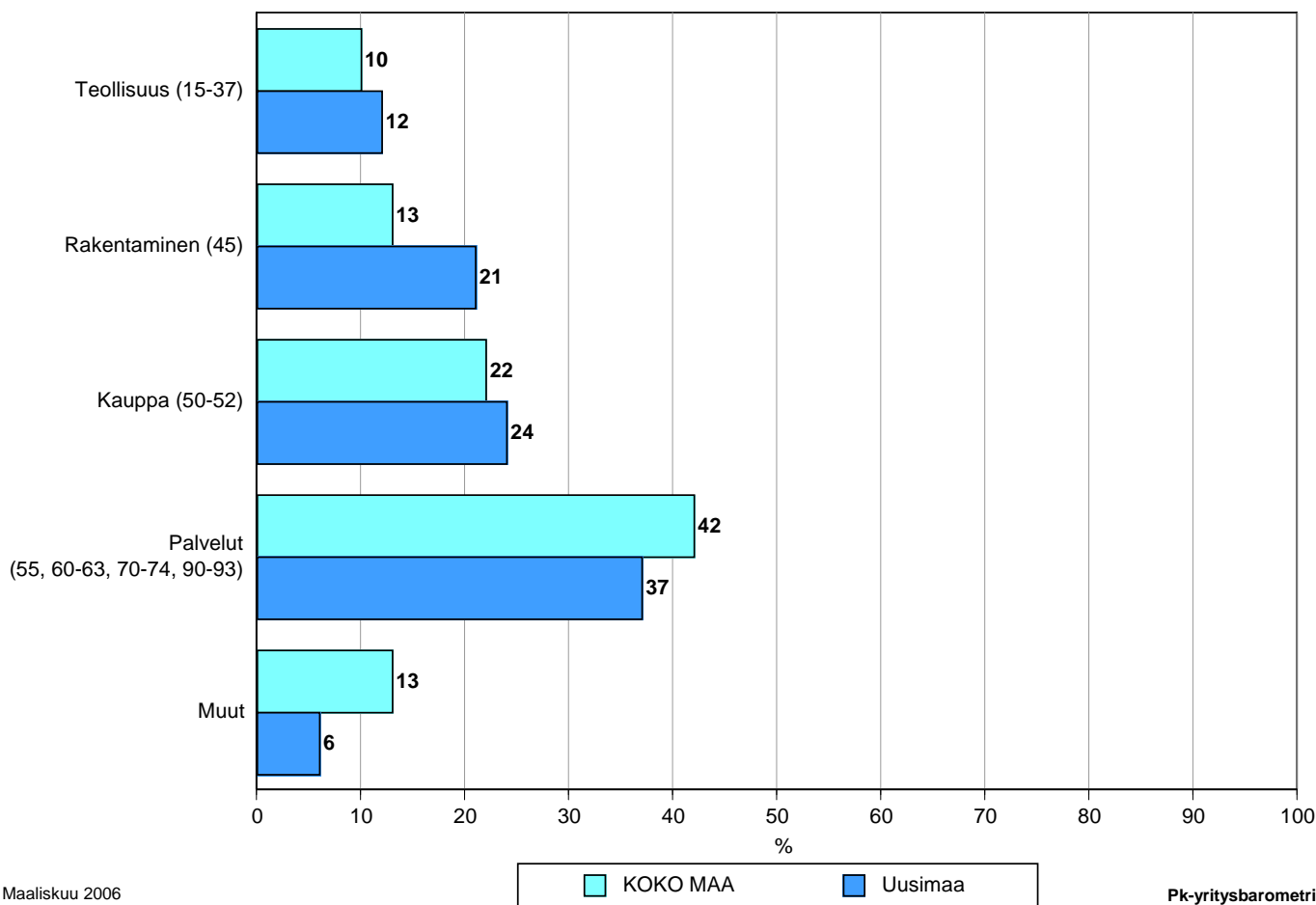
Pohjanmaan alueraportissa ovat mukana Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät ja Rannikko-Pohjanmaan Yrittäjät. Lisäksi Keski-Pohjanmaan alueelle on oma raporttinsa.

Tutkimustulokset

1 Uudenmaan ja koko maan yritykset

Suomessa oli vuonna 2004 232 305 yritystä.¹ Näistä yrityksistä noin 20800 toimi Uudellamaalla. Uudellamaalla on teollisuuden ja rakennusalan yrityksiä suhteellisesti enemmän ja palvelualojen yrityksiä suhteellisesti vähemmän kuin koko maassa keskimäärin. Tukku- ja vähittäiskaupan alalla toimivien yritysten suhteellinen osuus on Uudellamaalla lähellä koko maan suhteellista osuutta.²

1. YRITYSTEN OSUDET ERI TOIMIALOILLA

Maaliskuu 2006
Alkuperätunniste 4409/JKÄ/VH/ss/jso

Pk-yritysbarometri
Kevät 2006

Toimialan nimen jäljessä on sulussa Tilastokeskuksen toimialaluokituksen (TOL 2002) mukainen toimialanumero.

¹ Lähde: Tilastokeskus, Yritys- ja toimipaikkarekisteri. Yritysmäärä on arvioitu Tilastokeskuksen alueellisten toimipaikkatietojen perusteella. Alueen yritysmääränä on käytetty lukua, joka on saatu kertomalla alueen toimipaikkojen määrä koko maan yritysten lukumäärän ja toimipaikkojen lukumäärän suhteella.

² Lähde: TDC Hakemistot Oy Blue Book.

2 Yritykset ja työllisyys

Uudellamaalla toimivissa yksityisen sektorin yrityksissä ja yhteisöissä työskenteli vuonna 2003 noin 91500 työntekijää³. Työttömyysaste oli vuonna 2005 Tilastokeskuksen työvoimatiedustelun mukaan koko maassa 8,4 % ja koko Uudellamaalla 6,2 %.

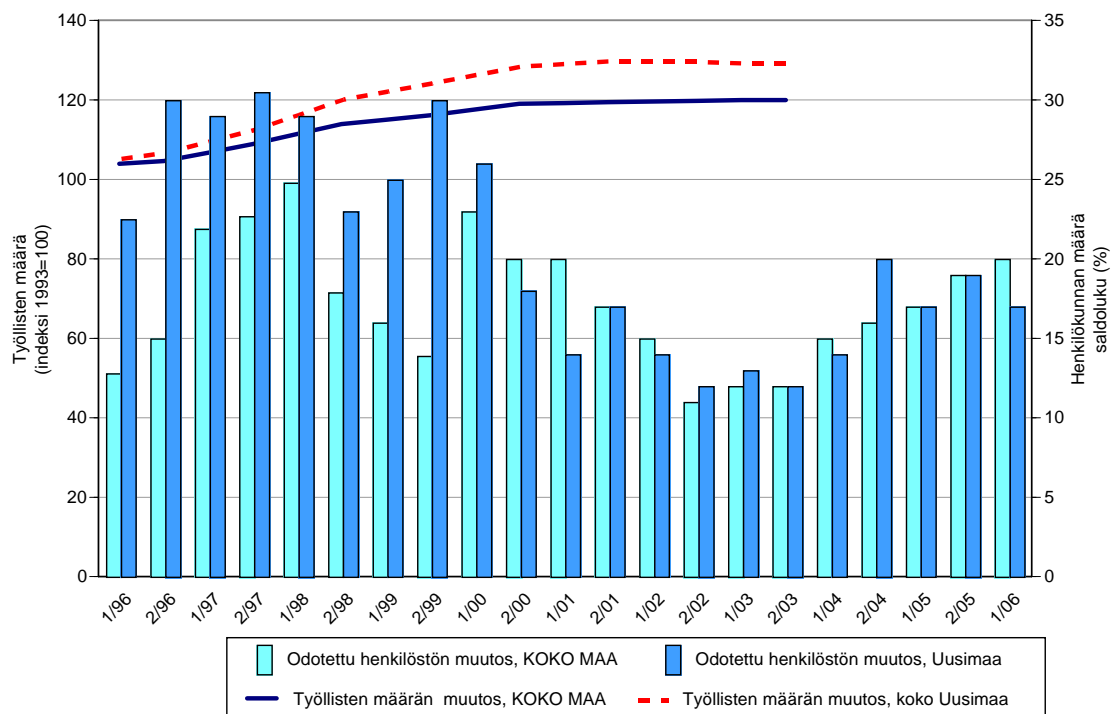
Taulukko 2: Pk-yritysten suhdannenäkymät henkilökunnan määrän osalta seuraavan vuoden kuluttua.

	Suurempi %	Yhtä suuri %	Pienempi %	Saldoluku %
KOKO MAA	25	70	5	20
Uusimaa	22	73	5	17

Uudellamaalla toimivat pk-yritykset odottavat edelleen työllisyyden paranevan seuraavan vuoden aikana. Henkilökunnan määrän suhdannenäkymiä kuvaava saldoluku on alueella nyt heikompi kuin koko maassa keskimäärin. Henkilökunnan määrän suhdannenäkymät ovat Uudellamaalla nyt heikommät kuin syksyllä 2005. Koko maassa ovat henkilökunnan määrän suhdannenäkymät hieman paremmät kuin edellisessä kyselyssä, sillä syksyllä 2005 henkilökunnan määrän saldoluku oli +19 %.

Seuraavassa kuviossa on verrattu Uudenmaan työllisten määrää (indeksi 1993=100) ja Uudenmaan pk-yritysten henkilökunnan määrän suhdannenäkymiä seuraavan vuoden aikana⁴. Tuorein käytettävissä oleva tieto on Tilastokeskuksen työssäkäyntitilastosta vuodelta 2003.

2. HENKILÖKUNNAN MÄÄRÄN MUUTOSODOTUKSET SEURAAVAN VUODEN AIKANA SEKÄ TYÖLLISTEN MÄÄRÄN TILASTOITU MUUTOS

Maaliskuu 2006
Alkuperätunniste 4409/JKÄ/VH/ss/js

Pk-yritysbarometri
Kevät 2006

³ Lähde: Tilastokeskus, Työssäkäyntitilasto

⁴ Kysymysmuoto muuttui 1/2000. Tätä aiemmin kysyttiin suhdannenäkymät seuraavan puolen vuoden aikana.

3 Pk-yritysten suhdannenäkymät

3.1 Yleiset suhdannenäkymät

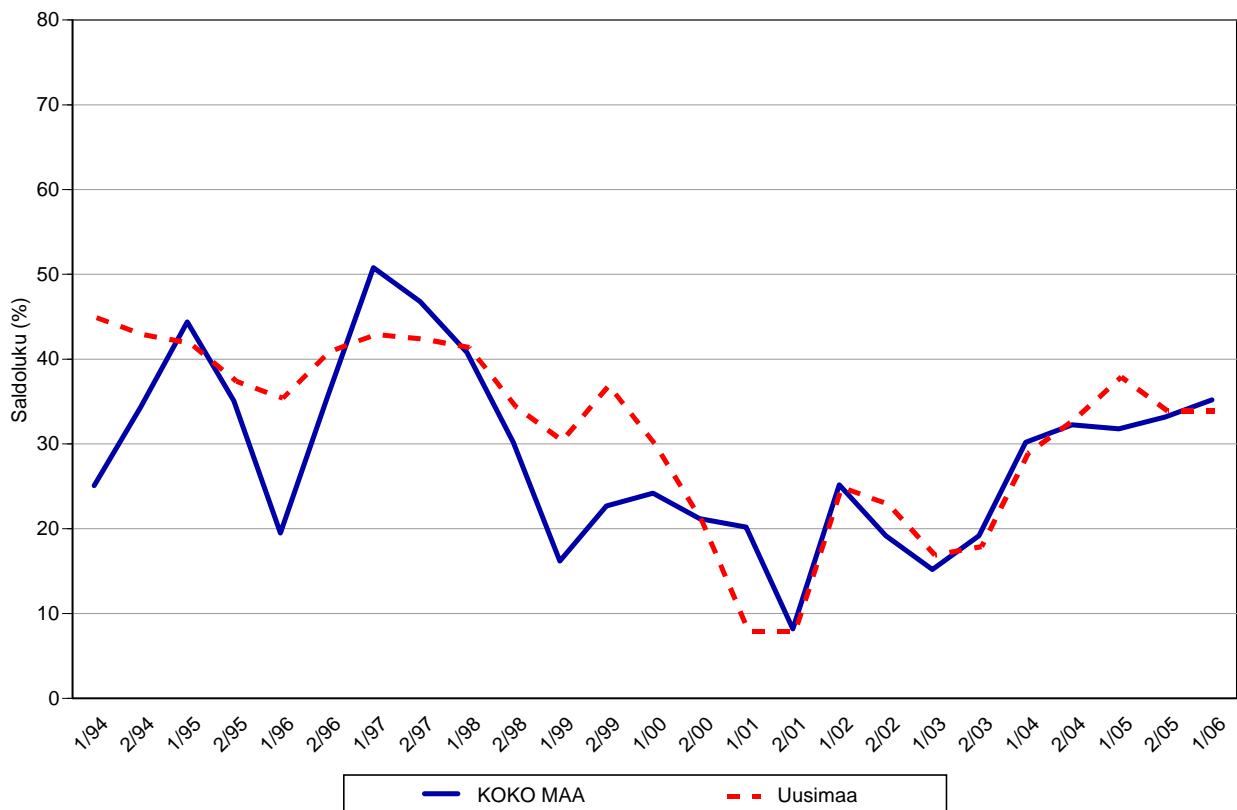
Taulukko 3.1: Pk-yritysten suhdannenäkymät oman yrityksen kannalta lähimmän vuoden aikana.

	Paranee	Pysyy ennallaan	Huononee	Saldoluku
	%	%	%	%
KOKO MAA	43	49	8	35
Uusimaa	41	52	7	34

Pk-yritysten suhdannenäkymät ovat pitkälti samansuuntaiset syksyn 2005 tilanteeseen verrattuna. Pk-yritykset odottavat suhdanteiden paranevan lähimmän vuoden aikana Uudellamaalla ja koko maassa oman yrityksen kannalta. Uudellamaalla toimivista pk-yrityksistä edelleen neljä kymmenestä ennakoi suhdannenäkymien lähimmän vuoden aikana paranevan ja nyt seitsemän prosenttia yrityksistä ennakoi suhdanteiden heikkenevän. Alueen pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät ovat aavistuksen heikommät kuin koko maan pk-yrityksillä keskimäärin.

Seuraavasta kuviosta nähdään pk-yritysten yleisten suhdannenäkymien kehitys tutkimusjaksosta 1/94 lähtien. Syksyn 2005 tilanteeseen verrattuna ovat Uudellamaalla toimivien pk-yritysten suhdannenäkymät lähimmän vuoden aikana lähes samaa tasoa. Koko maan osalta näkymät ovat nousussa.

3.1 YLEISET SUHDANNENÄKYMÄT LÄHIMMÄN VUODEN AIKANA

3.2 Suhdannenäkymät osatekijöittäin

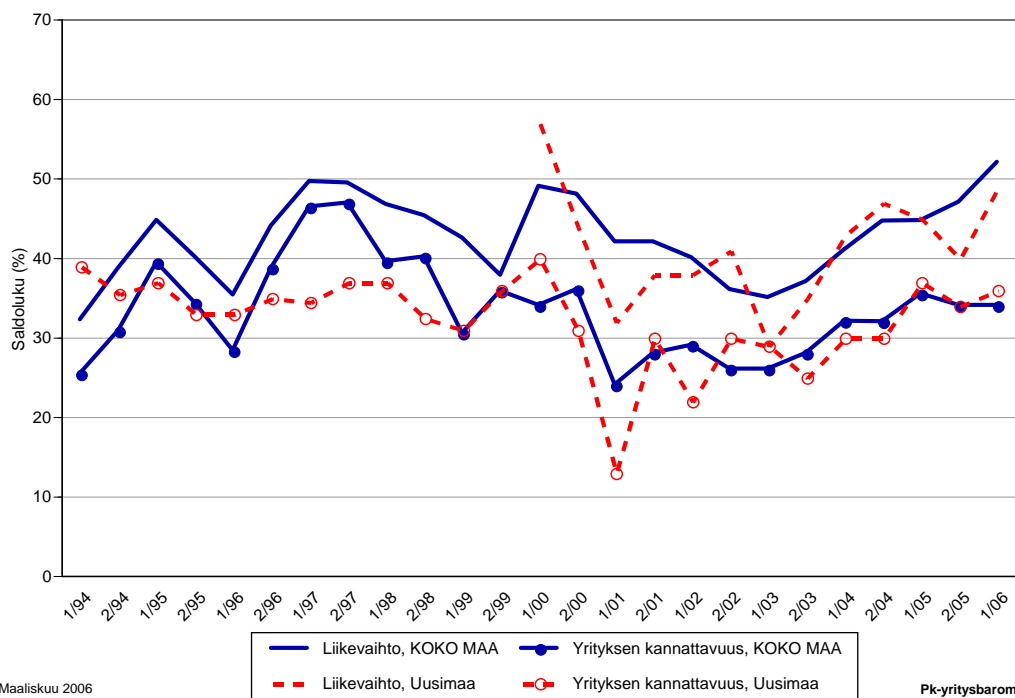
Taulukko 3.2: Pk-yritysten suhdannenäkymät osatekijöittäin seuraavan vuoden kuluttua.

	Liikevaihto	Investointien arvo	Viennin arvo	Tuonnin arvo	Tuotanto-kustannukset	Yrityksen kannattavuus	Vaka-varaisuus
KOKO MAA							
Suurempi	60	24	42	54	36	46	45
Yhtä suuri	32	59	52	40	53	42	49
Pienempi	8	17	6	6	10	12	7
Saldoluku (%)	52	6	36	48	26	34	38
Uusimaa							
Suurempi	57	25	44	50	31	47	42
Yhtä suuri	35	58	50	37	56	42	51
Pienempi	8	17	6	13	13	11	6
Saldoluku (%)	49	7	38	37	19	36	36

Koko maan ja Uudenmaan pk-yritysten suhdannenäkymät ovat seuraavan vuoden kuluttua kaikkien osatekijöiden suhteen edelleen positiivisia. Uudellamaalla toimivien pk-yritysten suhdannenäkymät ovat keskimäärin lähes kaikkien tutkittujen osatekijöiden osalta samalla tasolla kuin koko maan pk-yrityksillä. Suhdannenäkymät ovat alueen yritysten keskuudessa koko maata hieman paremmat investointien ja viennin arvon sekä yrityksen kannattavuuden osalta. Tuonnin arvon ja tuotantokustannusten kasvua ennakoivat saldoluvun mukaan pienempi osuus Uudenmaan kuin koko maan pk-yrityksistä.

Seuraavasta kuvioista nähdään pk-yritysten liikevaihdon ja yrityksen kannattavuuden suhdannenäkymien⁵ kehitys jaksosta 1/94 lähtien. Liikevaihdon suhdannenäkymät ovat Uudellamaalla paremmat kuin syksyllä 2005. Yrityksen kannattavuuden osalta ovat Uudellamaalla toimivien pk-yritysten suhdannenäkymät myös hieman paremmat kuin syksyllä 2005 ja ovat nyt lähes samaa tasoa kuin syksyllä 2004.

3.2 SUHDANNENÄKYMÄT SEURAAVAN VUODEN KULUTTUA

⁵ Kysymysmuoto muuttui 1/2000. Tätä aiemmin kysyttiin suhdannenäkymät seuraavan puolen vuoden aikana.

4 Pk-yritysten kehittämistarpeet

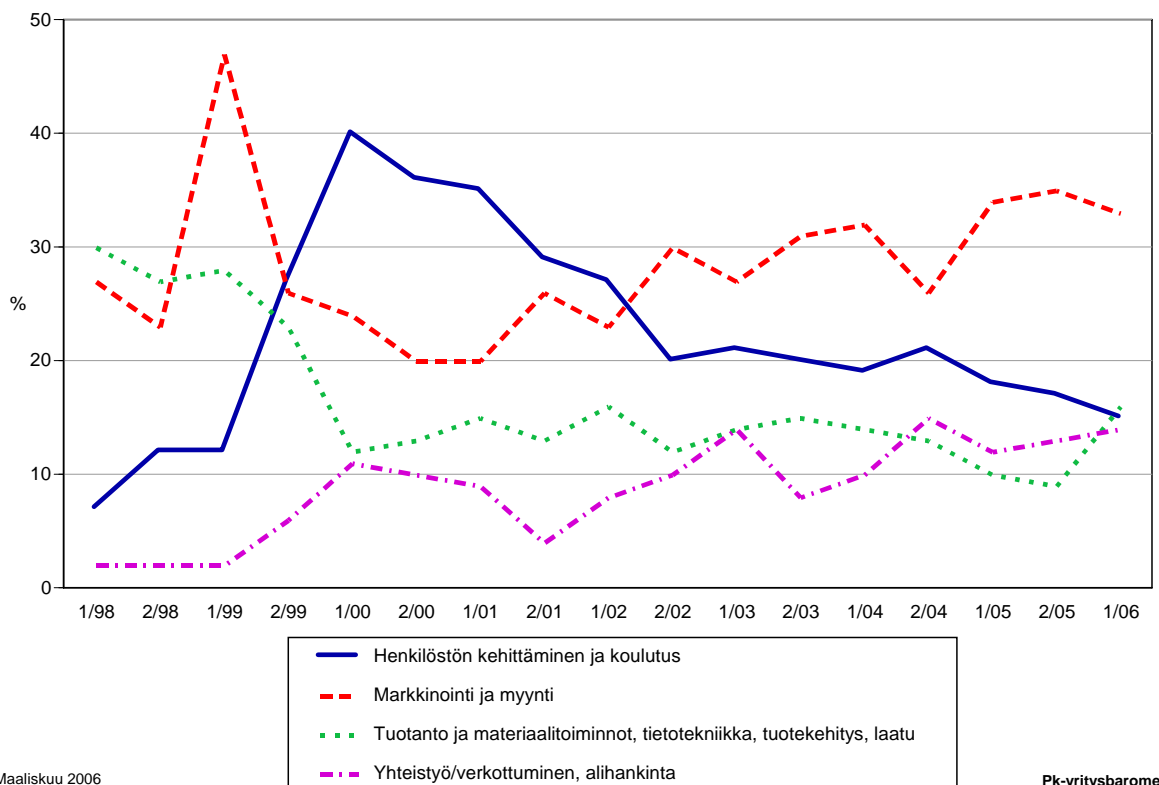
Taulukko 4: Pk-yrityksillä eniten kehittämistarvetta tällä hetkellä.

	KOKO MAA %	Uusimaa %
Johtaminen	4	5
Henkilöstön kehittäminen ja koulutus	17	15
Markkinointi ja myynti	36	33
Vienti ja kansainvälistyminen	3	3
Rahoitus, talous ja laskentatoimi	8	7
Tuotanto ja materiaali-toiminnot, tietotekniikka, tuotekehitys, laatu	11	16
Yhteistyö/verkottuminen, alihankinta	14	14
Ympäristö- ja muiden säädosvaatimusten ottaminen huomioon toiminnassa	3	3
Muu	1	2
Ei kehittämistarvetta/ Ei osaa sanoa	3	3

Uudenmaan pk-yrityksissä koetaan olevan eniten kehittämistarvetta markkinoinnissa ja myynnissä, seuraavaksi eniten kehittämistarvetta alueen pk-yrityksillä on tuotantoon ja materiaali-toimintoihin, tietotekniikkaan, tuotekehitykseen ja laatuun liittyvissä tekijöissä sekä henkilöstön kehittämisessä ja koulutuksessa. Alueen pk-yrityksillä on koko maan pk-yrityksiä hieman vähemmän kehittämistarvetta markkinoinnissa ja myynnissä. Koko maan kohdalla rahoituksen, talouden ja laskentatoimen alueella koetaan nyt olevan selvästi enemmän kehittämistarvetta syksyn 2005 tutkimukseen verrattuna. Muilta osin koko maan ja alueen pk-yritysten kehittämistarpeet ovat hyvin samankaltaisia.

Syksyn tilanteeseen verrattuna henkilöstön kehittämiseen ja koulutukseen ja markkinointiin ja myyntiin liittyvät kehittämistarpeet ovat vähentyneet jonkin verran Uudellamaalla toimivien pk-yritysten keskuudessa.

4. PK-YRITYSTEN KEHITTÄMISTARPEET - Uusimaa -

5 Pk-yritysten kehittämisen pahimmat esteet

Taulukko 5: Pk-yritysten kehittämisen pahimmat esteet.

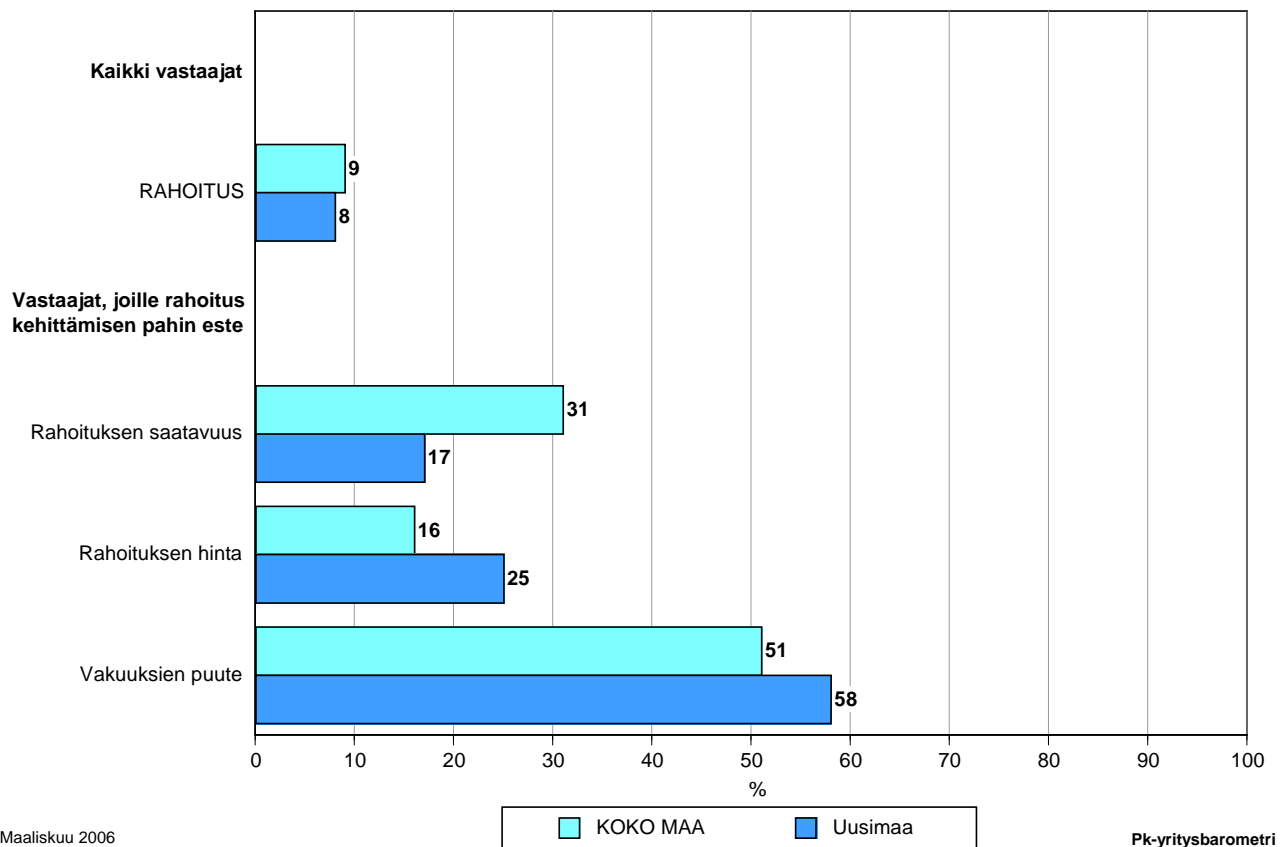
	KOKO MAA	Uusimaa
	%	%
YRITYSTOIMINNAN SÄÄTELY	6	7
byrokratia	30	17
työlainsäädäntö	9	5
työehtosopimukset	12	22
muu sääntely	28	23
KUSTANNUSTASO	15	16
verotus	21	18
palkkataso	16	17
työn sivukulut	42	53
muut tuotantokustannukset	16	4
KILPAILUTILANNE	27	27
kireä kilpailutilanne	65	66
markkinoiden liiallinen keskittyminen	11	7
julkisen sektorin elinkeinotoiminta	3	2
markkinoita vääristävät tuet	2	4
harmaa talous, konkurssit jne.	4	6
kysynnän riittämättömyys	10	13
RAHOITUS	9	8
rahoituksen saatavuus	31	17
rahoituksen hinta	16	25
vakuuksien puute	51	58
RESURSSITEKIJÄT	27	26
ammattitaitoisen työvoiman saatavuus	52	48
alihankkijoiden/osatoimittajien		
saatavuus	7	9
toimitilat	8	13
koneet ja laitteet	5	2
muut resurssitekijät, esim. raaka-aineet	18	21
YLEINEN SUHDANNE- /MAAILMANTILANNE	12	12
MUUT TEKIJÄT	2	1
EI OSAA SANOA	3	3

Uudellamaalla pk-yritysten kehittämisen pahimpia esteitä ovat edelleen kilpailutilanteeseen ja resurssitekijöihin liittyvät tekijät. Resurssitekijöistä erityisesti ammattitaitoisen työvoiman saatavuus ja muut resurssitekijät kuten raaka-aineet koetaan alueen pk-yritysten keskuudessa yrityksen kehittämisen esteiksi. Koko maan pk-yritysten tuloksiin verrattuna kilpailutilanteeseen sekä kustannustasoon liittyvät tekijät koetaan nyt alueella yhtä suuriksi kehittämisen esteiksi kuin muualla maassa.

Rahoitukseen liittyvät tekijät ovat kehittämisen pahimpana esteenä 8 prosentilla Uudenmaan pk-yrityksistä. Näistä yrityksistä rahoituksen saatavuus on pahimpana esteenä 17 prosentilla, rahoituksen hinta joka neljännellä ja vakuuksien puute yli puolella alueen pk-yrityksistä. Uudellamaalla toimivat pk-yritykset kokevat nyt rahoituksen olevan hieman pienempi kehittämisen este kuin koko maan pk-yritykset keskimäärin. Koko maan niin kaikki kuin myös kasvuhakuiset⁶ pk-yritykset sekä Uudenmaan yritykset pitävät rahoitusta kokonaisuudessaan nyt selvästi suurempana kehittämisen esteenä verrattuna syksyn 2005 tilanteeseen.

⁶ Voimakkaasti kasvuhakuiset ja mahdollisuuksien mukaan kasvamaan pyrkivät pk-yritykset yhteensä.

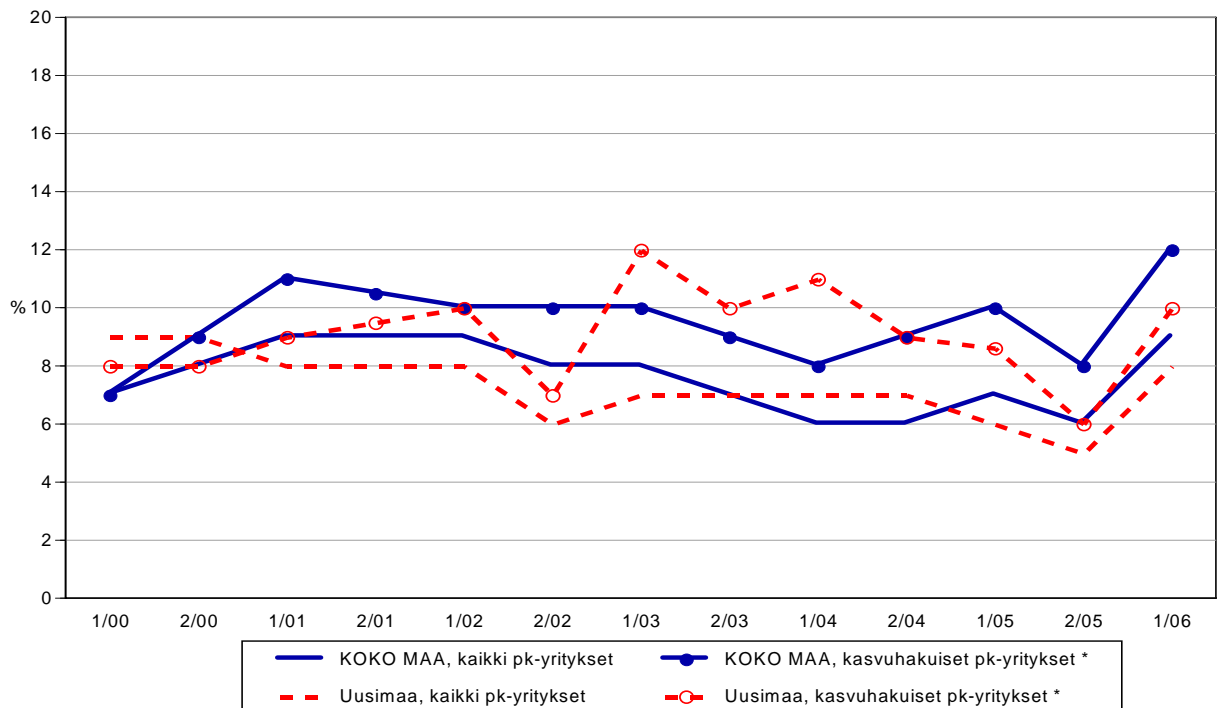
5.1 PK-YRITYSTEN KEHITTÄMISEN ESTEET
- Rahoitus -

Maaliskuu 2006
Alkuperätunniste 4409/JKÄ/VH/ss/jso

Pk-yritysbarometri
Kevät 2006

5.2 PK-YRITYSTEN KEHITTÄMISEN ESTEET
- Rahoitus kokonaisuudessaan -

Maaliskuu 2006
Alkuperätunniste 4409/JKÄ/VH/ss/jso

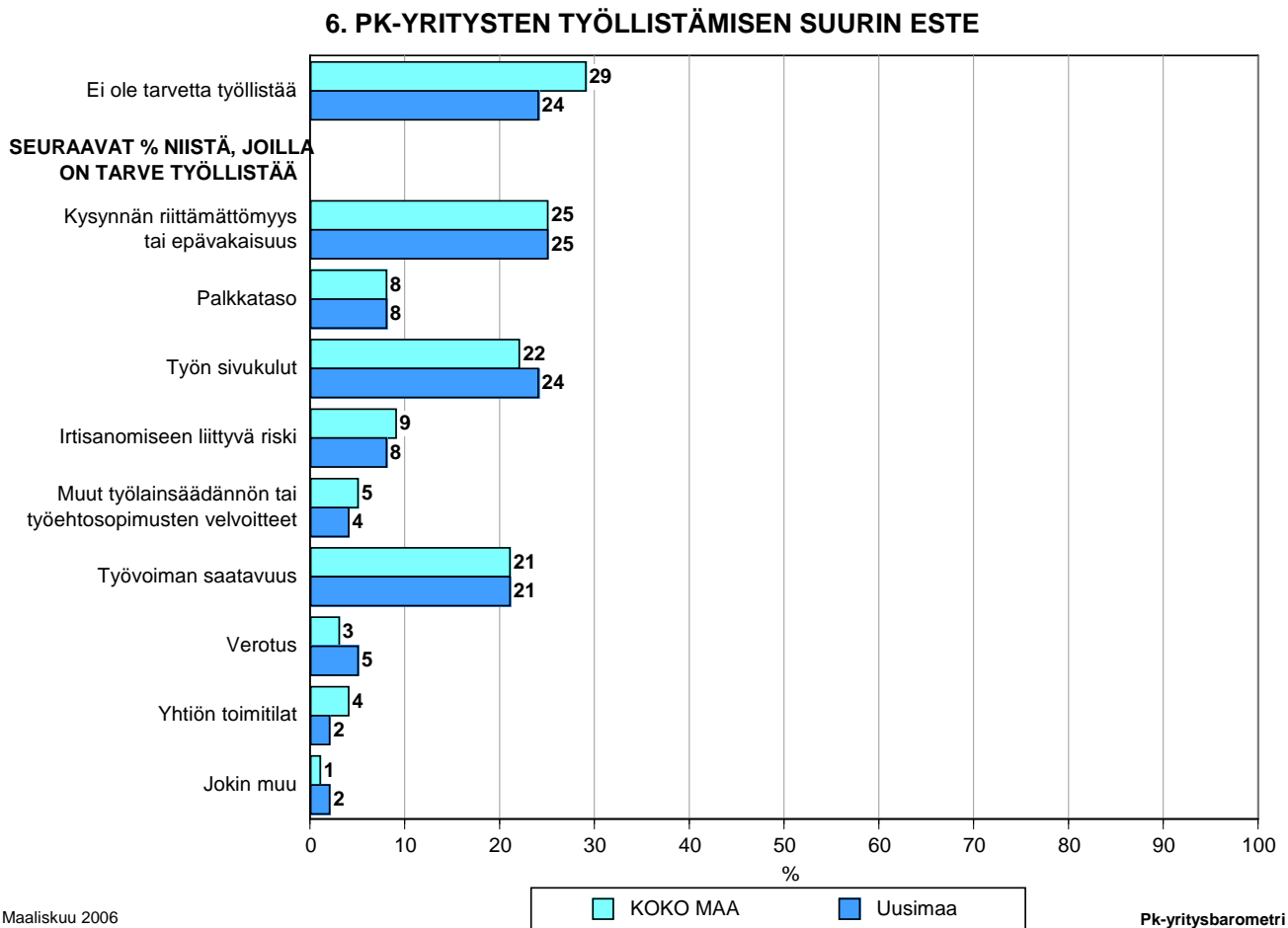
*) Yritys on voimakkaasti kasvuhakuinen tai pyrkii kasvamaan mahdollisuuksien mukaan

Pk-yritysbarometri
Kevät 2006

Kehittämisen esteitä ei kysytty jaksolla 2/01

6 Pk-yritysten työllistämisen esteet

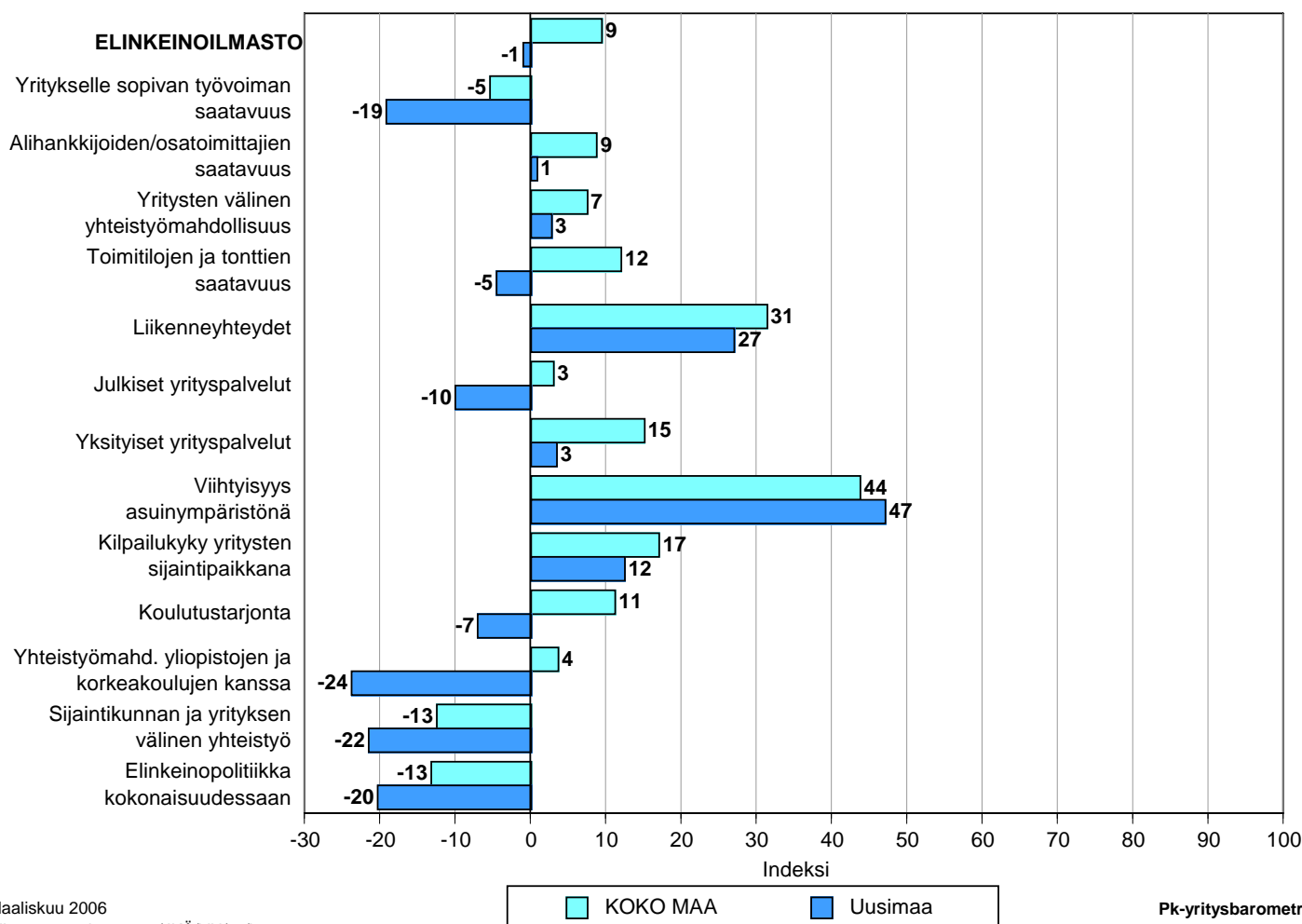
Uudenmaan pk-yrityksillä työllistämisen suurimmat esteet ovat kysynnän riittämättömyys tai epävakaisuus, työvoiman saatavuus ja työn sivukulut. Alueen pk-yrityksistä, joilla on tarve työllistää joka neljäs pitää kysynnän riittämättömyyttä tai epävakaisuutta ja työn sivukuluja työllistämisen esteenä ja joka viides työvoiman saatavuutta. Yhdellä neljästä Uudenmaan ja koko maan pk-yrityksestä ei ole tarvetta työllistää.

7 Elinkeinoilmasto

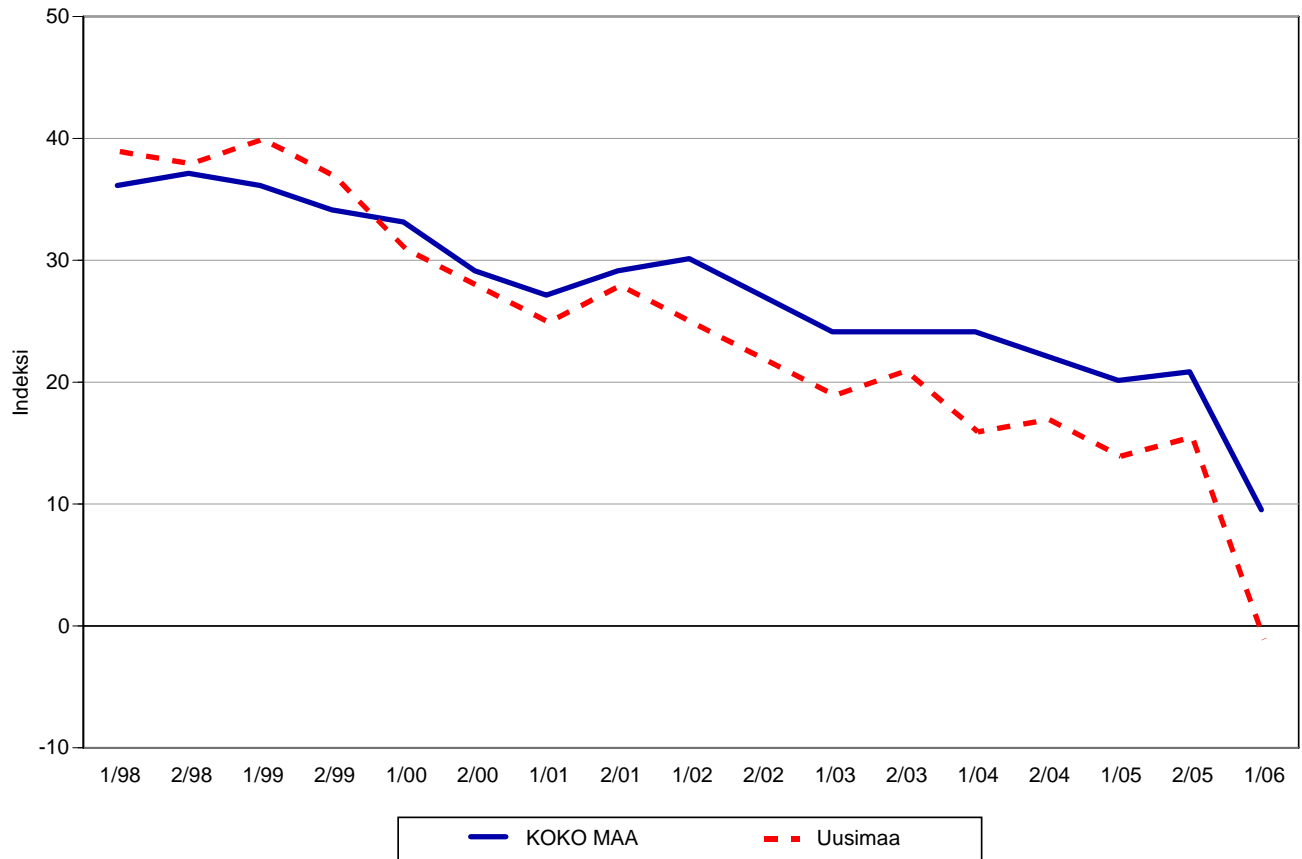
Yrityksen sijaintikuntaan elinkeinon harjoittamisen näkökulmasta ollaan Uudellamaalla edelleen tyytymättömämpiä kuin koko maassa keskimäärin. Tyytyväisimpiä Uudellamaalla sijaitsevat pk-yritykset ovat viihtyisyyteen asuinympäristönä ja liikenneyhteyksiin. Tyytymättömämpiä alueella ollaan yhteistyömahdollisuuksiin yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa, sijaintikunnan ja yrityksen väliseen yhteistyöhön, elinkeinopolitiikkaan kokonaisuudessaan ja sopivan työvoiman saatavuuteen. Uudenmaan pk-yritykset ovat koko maan pk-yrityksiä selvimmin tyytymättömämpiä sopivan työvoiman saatavuuteen, sopivien toimitilojen ja tonttien saatavuuteen, julkisiin yrityspalveluihin ja yhteistyömahdollisuuksiin yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa. Kokonaisuutena tyytyväisyys elinkeinoilmastoon on Uudellamaalla ja myös koko maassa selvästi laskusuunnassa. Aiemmin kysytty tekijä 'yhteiskunnalliset turvallisuuspalvelut' ei ollut mukana kevään 2006 tutkimuksessa.

7.1 ELINKEINOILMASTO

7.2 ELINKEINOILMASTO

- Keskiarvo sijaintikunnan elinkeinoilmastoa koskevista väittämistä -

Maaliskuu 2006
Alkuperätunniste 4409/JKÄ/VH/ss/jso

Pk-yritysbarometri
Kevät 2006

8 Pk-yritysten kasvuhakuisuus

Taulukko 6: Pk-yritysten kasvuhakuisuus.

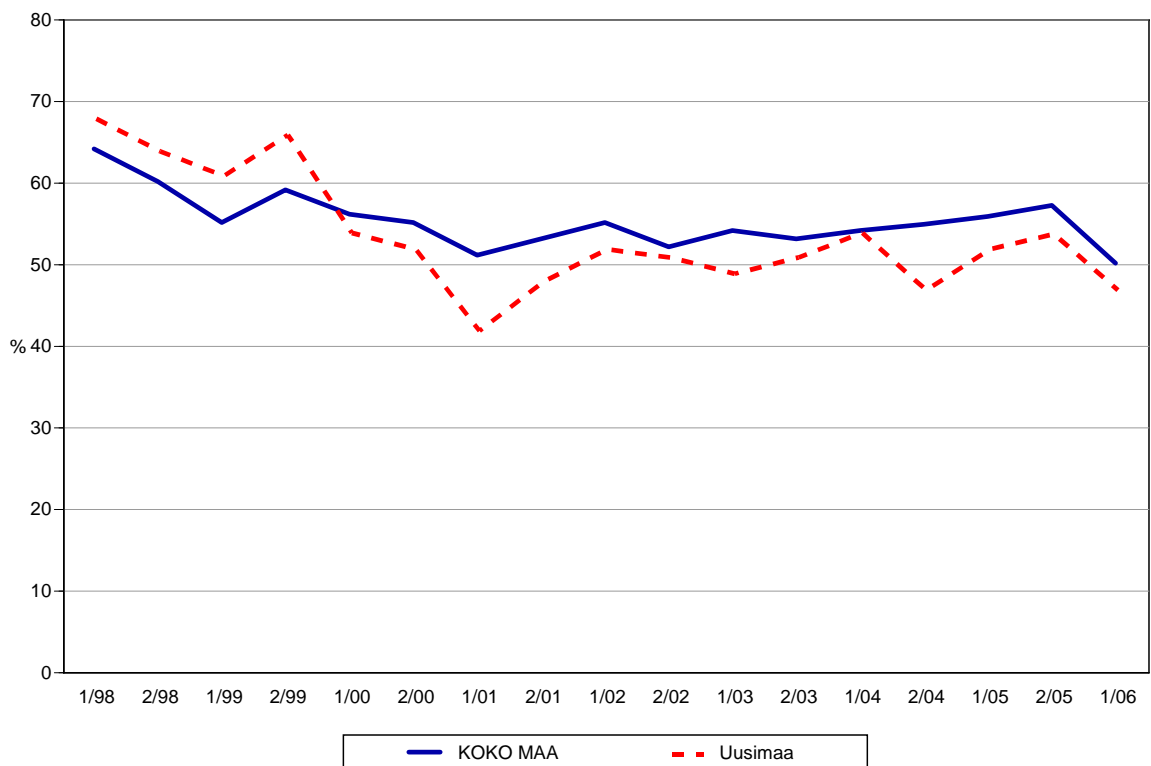
	KOKO MAA %	Uusimaa %
Olemme voimakkaasti kasvuhakuinen	11	10
Pyrimme kasvamaan mahdollisuuksien mukaan	39	37
Pyrimme säilyttämään asemamme	34	33
Yrityksellämme ei ole kasvutavoitteita	14	17
Toiminta loppuu seuraavan vuoden aikana	2	3

Uudellamaalla on suhteellisesti aavistuksen verran vähemmän voimakkaasti kasvuhakuisia pk-yrityksiä kuin koko maassa keskimäärin. Yrityksen toiminnan loppumista seuraavan vuoden aikana ennakoiti 2 prosenttia koko maan pk-yrityksistä, kun Uudellamaalla näin arvioiti 3 prosenttia. Tärkeimpinä kasvukeinoinaan alueen pk-yritykset pitivät uusien tuotteiden ja palvelujen kehittämistä, myynnin ja markkinoinnin lisäämistä ja myös yhteistyön lisäämistä ja verkostoitumista.

Voimakkaasti tai mahdollisuuksien mukaan kasvavia pk-yrityksiä on Uudellamaalla nyt yhteensä 47 prosenttia. Koko maassa näiden voimakkaasti tai mahdollisuuksien mukaan kasvavien pk-yritysten osuus on 50 prosenttia. Voimakkaasti kasvuhakuisten yritysten osuus on kasvanut koko maassa. Sen sijaan Uudenmaan alueella osuus on laskenut. Kokonaisuutena kasvuhakuisten pk-yritysten osuudet alueella ja koko maassa ovat laskeneet syksyn 2005 tilanteeseen verrattuna.

8. PK-YRITYSTEN KASVUHAKUISUUS

- Voimakkaasti ja mahdollisuuksien mukaan kasvavien yritysten osuus kaikista yrityksistä -

Maaliskuu 2006
Alkuperätunniste 4409/JKÄ/VH/ss/sjs

Pk-yritysbareometri
Kevät 2006

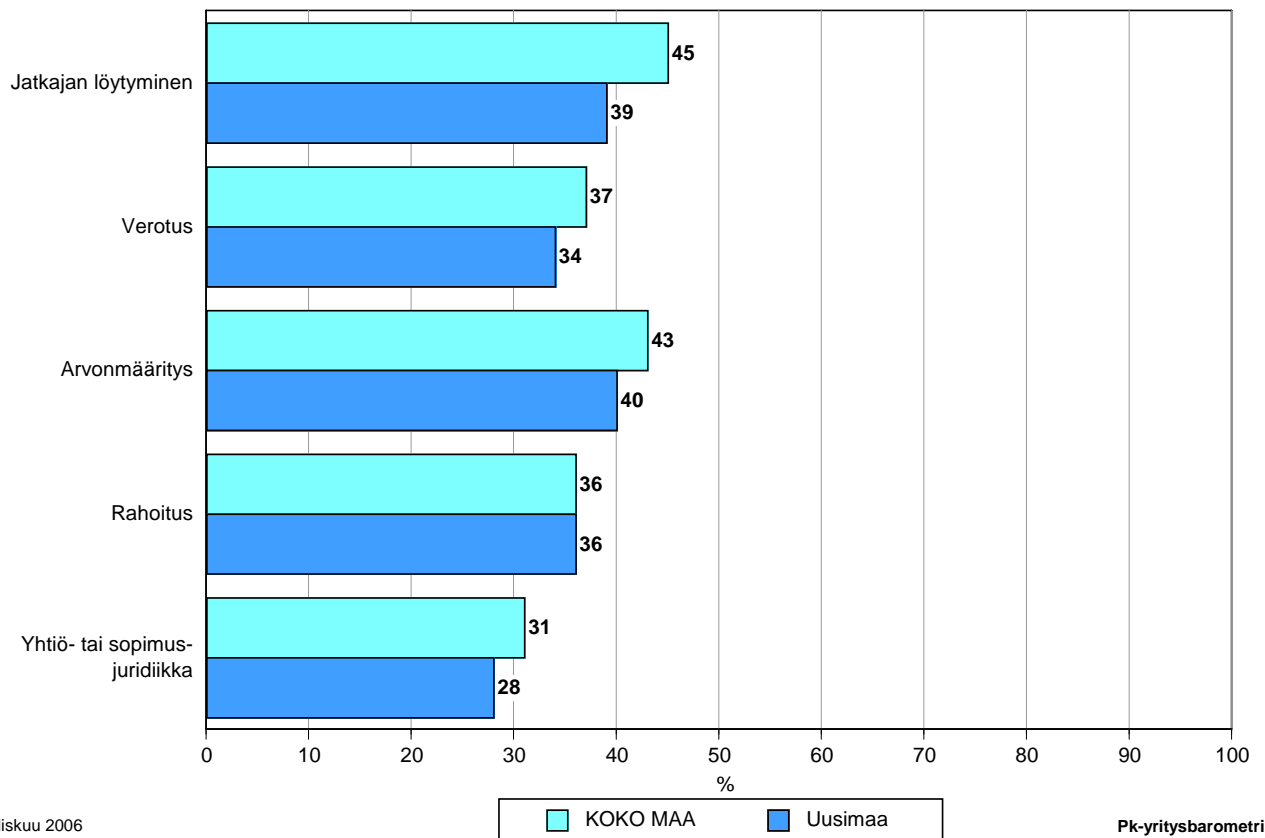
9 Sukupolven- tai omistajanvaihdokset

Taulukko 7: Sukupolven- tai omistajanvaihdokset pk-yrityksissä.

	KOKO MAA %	Uusimaa %
SUKUPOLVEN- TAI OMISTAJANVAIHDOS ODOTETTAVISSA LÄHIMMÄN 5 VUODEN AIKANA		
Ei	71	73
Kyllä, 1-2 vuoden sisällä	7	8
Kyllä, 3-5 vuoden sisällä	12	7
Ei osaa sanoa	10	11

Koko maassa on sukupolven- tai omistajanvaihdos odotettavissa lähimmän viiden vuoden aikana joka viidennessä pk-yrityksessä. Uudellamaalla vaihdos on odotettavissa joka kuudennessa yrityksessä. Suurimmat haasteet sukupolven- tai omistajanvaihdosta aikoville yrityksille ovat jatkajan löytyminen ja ongelmat arvonmäärityksessä.

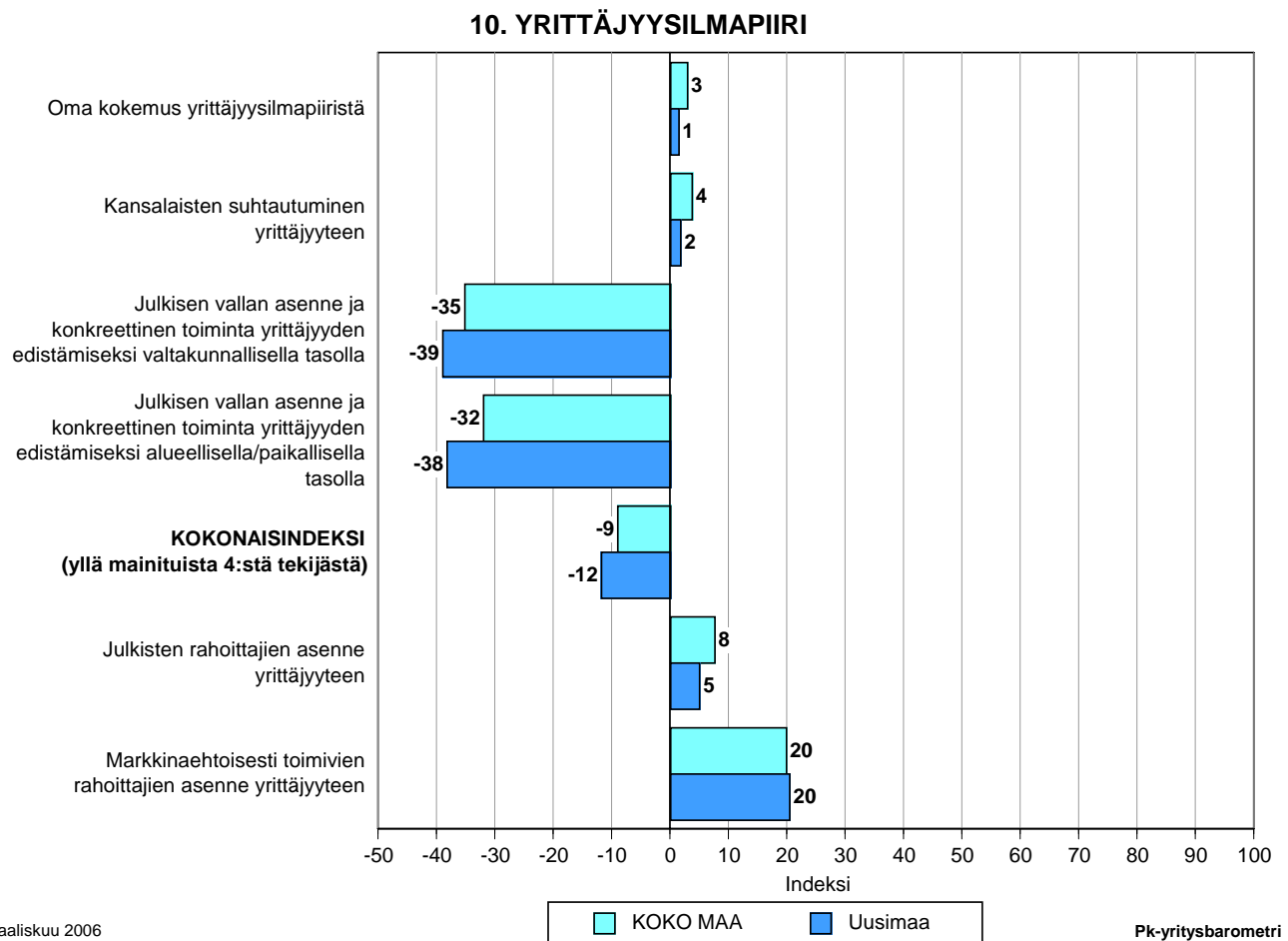
9. ODOTETTAVISSA OLEVAT ONGELMAT SUKUPOLVEN- TAI OMISTAJANVAIHDOKSEEN LIITTYVISSÄ ASIOISSA - Yritykset, joissa vaihdos odotettavissa lähimmän 5 vuoden aikana -

10 Yrittäjyysilmapiiri

Pk-yritysten käsityksiä yrittäjyysilmapiiristä selvitetään nyt aiempaa laajemmin. Kokonaisindeksi Uudenmaan alueella on negatiivinen -12 ja verrattuna koko maan indeksiin, jää Uudenmaan indeksi hieman sen alle. Indeksien osatekijöistä oma kokemus ja kansalaisten suhtautuminen arvioidaan positiiviksi tekijöiksi. Julkisen vallan asenne ja toimet arvioidaan selkeästi negatiivisiksi sekä Uudenmaan että koko maan osalta.

Julkisen vallan rahoittajien asenne yrittäjyyteen arvioidaan Uudenmaan alueella hieman koko maata heikommaksi. Markkinaehtoisien rahoittajien asenne saa Uudellamaalla vastaavan arvioin kuin koko maassa.

11 Pk-yritysten rahoitus

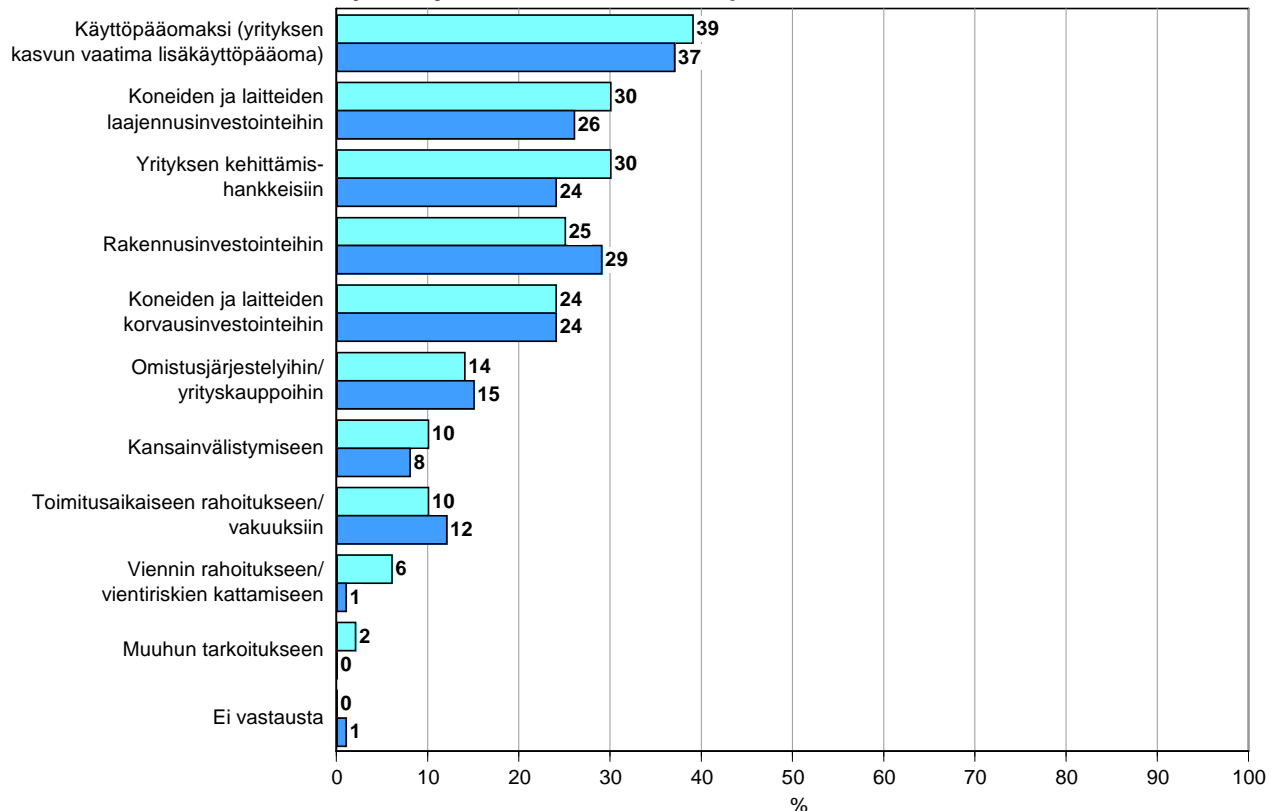
Uudellamaalla toimivista pk-yrityksistä 25 prosenttia aikoo ottaa ulkopuolista rahoitusta seuraavan vuoden aikana. Koko maan pk-yritysten keskuudessa ulkopuolista rahoitusta aikoo hankkia 26 prosenttia. Useimmiten alueen yritykset aikovat hankkia rahoitusta kasvun vaatimaksi käyttöpääomaksi, rakennusinvestointeihin sekä kone- ja laiteinvestointeihin. Uudenmaan pk-yritykset aikovat hankkia ulkoista rahoitusta useimmiten pankista (81 %) tai Finnverasta (28 %). Pääomasijoittajilta rahoitusta aikoo hakea 9 prosenttia alueen yrityksistä.

Alueen yrityksistä 3 prosenttia on hakenut rahoitusta pääomasijoittajilta ja näistä yrityksistä kaksi kolmesta myös sai tai otti rahoituksen. Vajaa kolmannes yrityksistä voisi harkita ottavansa rahoitusta pääomasijoittajilta.

Niistä alueen yrityksistä, jotka eivät ole hakeneet eivätkä harkitse hakevansa rahoitusta pääomasijoittajilta, kaksi kolmesta sanoo syyksi sen, että yrityksen omistusta ei haluta jakaa. Kolmasosa ei tunne pääomasijoitusta riittävästi ja viidennes sanoo, että päätösvalta voisi siirtyä liiaksi sijoittajille.

11. MIHIN KÄYTTÖTARKOITUKSEEN AIKOO OTTAA ULKOPUOLISTA RAHOITUSTA

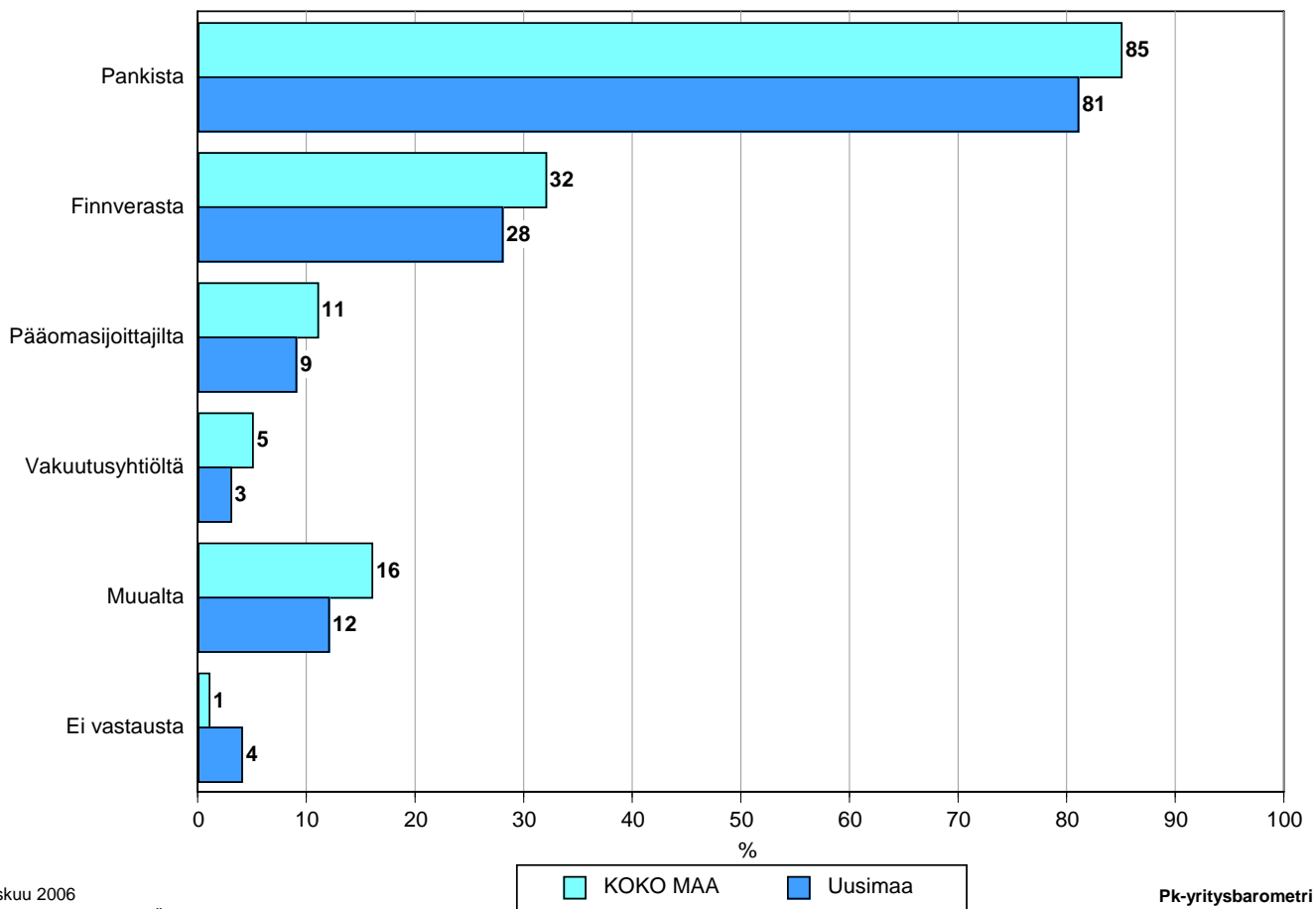
- Yritykset, jotka aikovat ottaa ulkopuolista rahoitusta -

Maaliskuu 2006
Alkuperätunniste 4409/JKÄ/VH/ss/js

Pk-yrittäjäbarometri
Kevät 2006

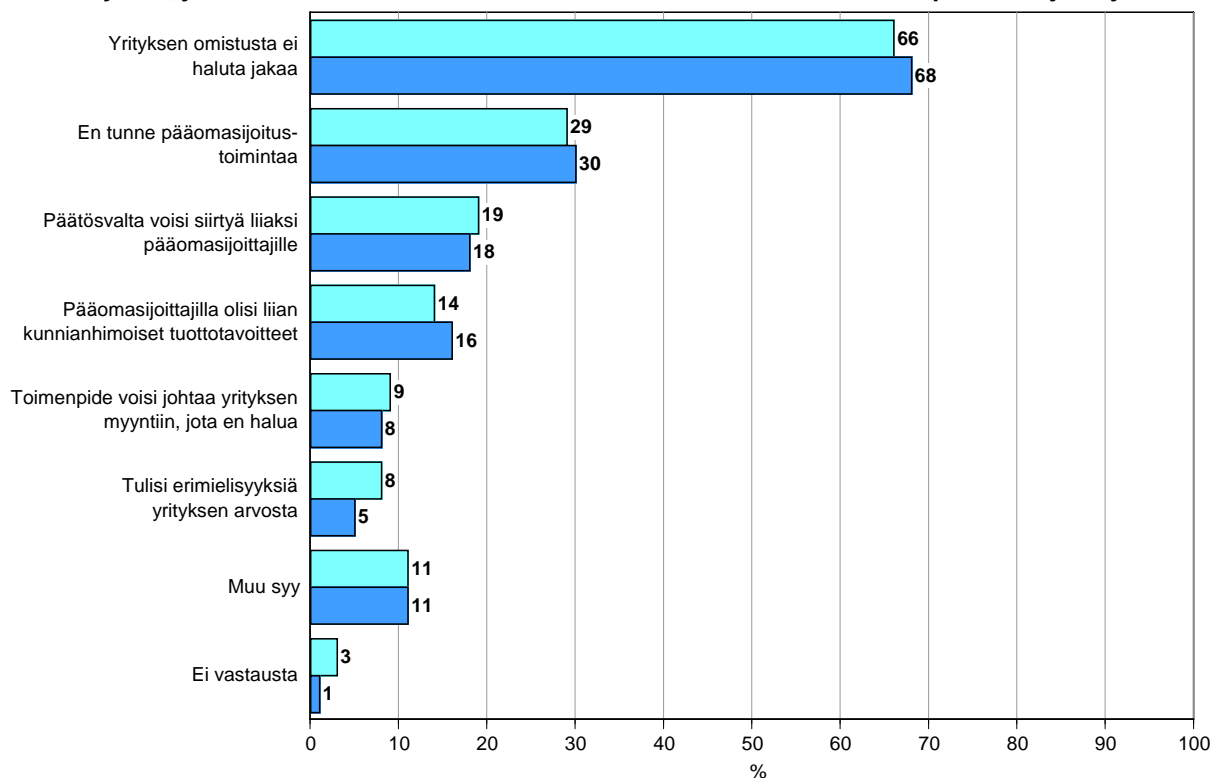
12. MISTÄ AIKOO HAKEA RAHOITUSTA - Yritykset, jotka aikovat ottaa ulkopuolista rahoitusta -

Maaliskuu 2006
Alkuperätunniste 4409/JKÄ/VH/ss/jsj

Pk-yritysbarometri
Kevät 2006

14. MIKSI EI OLE HAKENUT RAHOITUSTA EIKÄ HARKITSE RAHOITUSTA PÄÄOMASIOITTAJILTA - Yritykset, jotka eivät ole hakeneet rahoitusta eivätkä harkitse rahoitusta pääomasijoittajilta -

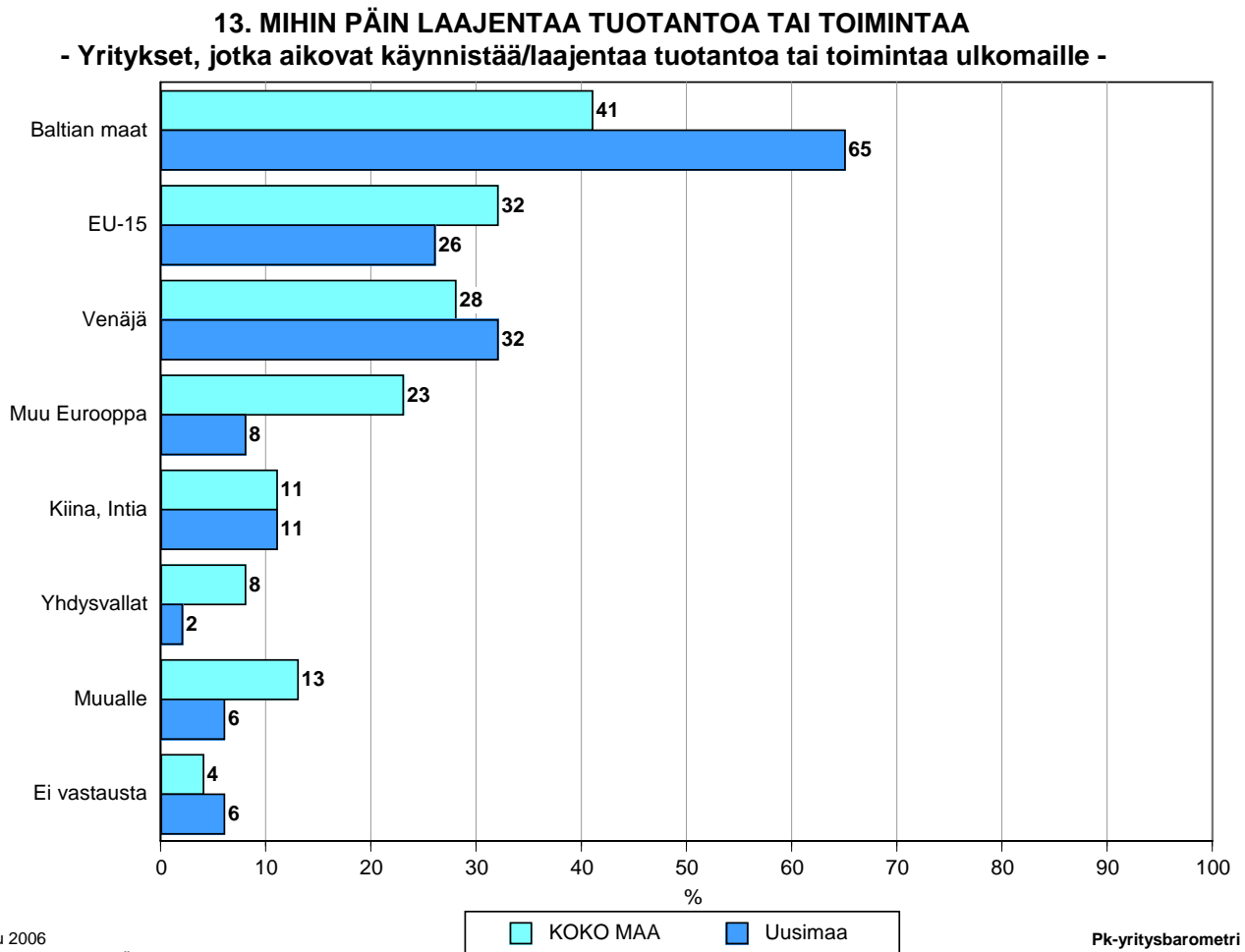
Maaliskuu 2006
Alkuperätunniste 4409/JKÄ/VH/ss/jsj

Pk-yritysbarometri
Kevät 2006

12 Pk-yritysten laajentuminen

Uudellamaalla toimivista yrityksistä 9 prosenttia ja koko maassa 12 prosenttia aikoo käynnistää tuotantoa tai laajentaa toimintaansa ulkomaille. Näistä alueen yrityksistä kaksi kolmesta suuntaa Baltian maihin, Venäjälle kolmannes ja EU-15- alueelle 26 prosenttia. Alueen yritysten toiminta suuntautuu koko maata selvästi keskimääräistä enemmän Baltian maihin.

Ulkomaille investoimista harkitsevista alueen yrityksistä puolet ilmoittaa tarvitsevana ulkopuolista rahoitusta. Rahoitusta suunnitellaan Uudenmaan alueella haettavan valtaosin pankista (66 %) ja Finnveralta (44 %).

13 Rekrytointi pk-yrityksissä

Kevään 2006 Pk-yritysbarometrissä kysyttiin myös työvoimamarkkinoihin liittyviä kysymyksiä, koska ensimmäisiä merkkejä työvoimapulasta on ollut havaittavissa ja samalla on alettu tarkastella työvoimamarkkinoiden ajankohtaisia kysymyksiä pulan kannalta.

Uudenmaan alueen yrityksistä noin puolella on ollut avoimia työpaikkoja viimeisen vuoden aikana. Uudenmaan alueella 30 prosenttia niistä yrityksistä, joissa on ollut avoimia työpaikkoja, on saanut rekrytoitua osaavan ammattilaisen eli ei ole kohdannut rekrytointiongelmia. Koko maan kohdalla 31 % on välttynyt ongelmilta. Uudellamaalla 18 prosenttia ja koko maassa 17 prosenttia ei ole onnistunut täyttämään yhtään avointa paikkaa

Taulukko 8: Moneenko prosenttiin avoimista palkatuista työpaikoistanne olette saaneet osaavan ammattilaisen viimeisen vuoden aikana?

	KOKO MAA	Uusimaa
	%	%
0 %	9	8
1-33 %	9	8
34-66 %	10	9
67-99 %	8	6
100 %	16	13
Ei ole ollut avoimia työpaikkoja	47	55

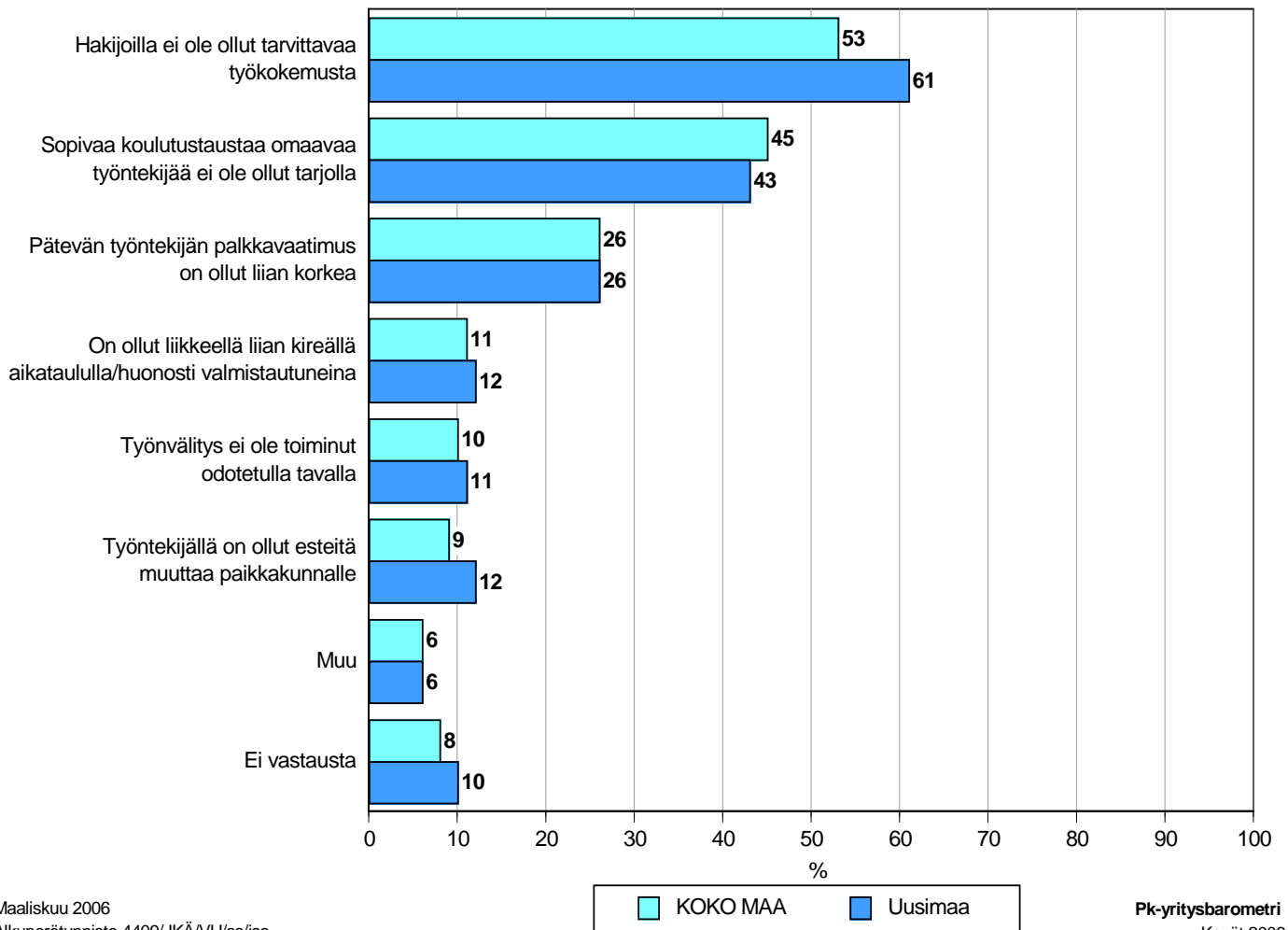
Rekrytointiongelmia Uudenmaan alueella kohdanneilla eniten ongelmia on ollut työntekijöiden ja toimihenkilöiden löytämisessä.

Taulukko 11: Mihin henkilöstöryhmään kuuluvista on ollut pulaa?

	KOKO MAA	Uusimaa
	%	%
Yrityksen johto	4	3
Toimihenkilöt	21	17
Työnjohto	11	9
Työntekijät	72	78

Niin koko maan kuin Uudenmaankin alueella useimmin rekrytointiongelmien syyksi nimetään puutteellinen työkokemus ja koulutus. Myös liian korkea palkkavaatimus saa muita tekijöitä suuremman osuuden..

15. MIKÄ ON OLLUT SYYNÄ REKRYTOINTIONGELMIIN - Yritykset, jotka eivät ole saaneet rekrytoitua osaavia ammattilaisia -

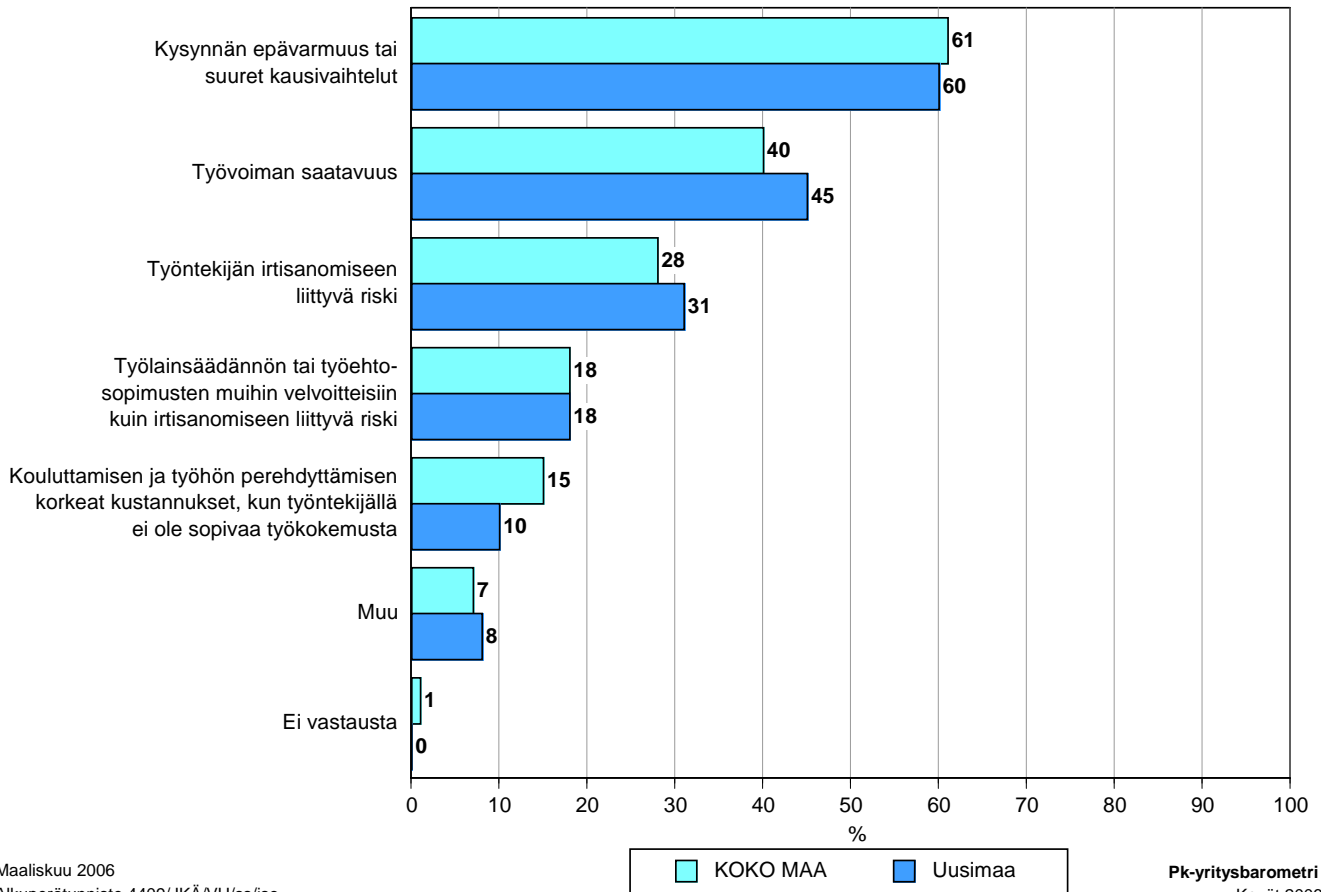
Maaliskuu 2006
Alkuperätunniste 4409/JKÄ/VH/ss/jso

Pk-yritysbarometri
Kevät 2006

Koko maan osalta 17 prosenttia pk-yrityksistä ilmoittaa käyttäneensä vuokratyövoimaa viimeksi kuluneen vuoden aikana. Uudenmaan alueella vastaava luku on 15 prosenttia.

Uudenmaan alueella vuokratyövoimaa käyttäneistä yrityksistä 60 prosenttia nimeää käytön syyksi kysynnän epävarmuuden ja/tai kausivaihtelut. Yli neljä kymmenestä vastaajasta ilmoittaa syyksi työvoiman heikon saatavuuden. Selvästi muita syitä useammin myös irtisanomiseen liittyvä riski nimetään vuokratyövoiman käytön syyksi.

16. MIKSI OLETTE TURVAUTUNEET VUOKRATYÖVOIMAAN PALKATUN TYÖVOIMAN SIJAIN - Yritykset, jotka ovat käyttäneet vuokrattua työvoimaa -

Maaliskuu 2006
Alkuperätunniste 4409/JKÄ/VH/ss/jsj

Pk-yritysbarometri
Kevät 2006

Uudenmaan alueen yrityksistä 8 prosenttia ilmoittaa palkkalistoillaan olleen ulkomaista työvoimaa viimeksi kuluneen vuoden aikana, kun koko maan osalta vastaava luku on 9 prosenttia. 10 prosenttia alueen yrityksistä ilmoittaa ostaneensa ulkomaalaisia palveluita, joissa on käytetty ulkomaista työvoimaa.

Koko maan pk-yrityksistä 59 prosenttia katsoo, että ulkomaisen työvoiman vapaa liikkuvuus tulisi sallia. Uudenmaan alueella tätä mieltä on 61 prosenttia yrityksistä. Valtaosa (61 %) alueen vastaajista kokee, että liikkuvuuden vapauttaminen helpottaisi työvoiman saatavuutta.

PÄÄKONTTORIT

HELSINKI

Eteläesplanadi 8 • PL 1010, 00101 Helsinki
Faksi 020 460 7220

KUOPIO

Haapaniemenkatu 40 • PL 1127, 70111 Kuopio
Faksi 020 460 3240

Finnvera Oyj • valtakunnallinen vaihde 020 460 11
www.finnvera.fi

ALUEKONTTORIT

HELSINKI (PÄÄKAUPUNKISEUTU)

Eteläesplanadi 8 • PL 249, 00101 Helsinki
Faksi 020 460 3401

UUSIMAA

Eteläesplanadi 8 • PL 1010, 00101 Helsinki
Faksi 020 460 7110

JOENSUU

Torikatu 9 A, 80100 Joensuu
Faksi 020 460 2163

JYVÄSKYLÄ

Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä
Faksi 020 460 2299

KAJAANI

Kauppakatu 1, 87100 Kajaani
Faksi 020 460 3899

KUOPIO

Haapaniemenkatu 40 • PL 1127, 70111 Kuopio
Faksi 020 460 3330

LAHTI

Laiturikatu 2, 15140 Lahti
Faksi 020 460 2249

LAPPEENRANTA

Snellmaninkatu 10, 53100 Lappeenranta
Faksi 020 460 2149

MIKKELI

Linnankatu 5, 50100 Mikkeli
Faksi 020 460 3690

OULU

Asemakatu 37, 90100 Oulu
Faksi 020 460 3944

PORI

Valtakatu 6, 28100 Pori
Faksi 020 460 2349

ROVANIEMI

Maakuntakatu 10 • PL 8151, 96101 Rovaniemi
Faksi 020 460 2099

SEINÄJOKI

Kauppatori 1 - 3, 60100 Seinäjoki
Faksi 020 460 2399

TAMPERE

Hämeenkatu 9 • PL 559, 33101 Tampere
Faksi 020 460 3711

TURKU

Eerikinkatu 2, 20100 Turku
Faksi 020 460 3649

VAASA

Pitkäkatu 55, 65100 Vaasa
Faksi 020 460 3849

EDUSTUSTOT ULKOMAILLA

Postiosoite

PL 95, 53501 Lappeenranta
Puhelin +7 812 332 0830
Faksi +7 812 332 0831

Mannerheimintie 76 A
PL 999, 00101 Helsinki
Puhelin (09) 229 221, faksi (09) 2292 2980
www.yrittajat.fi

ETELÄ-KARJALAN YRITTÄJÄT RY
Snellmaninkatu 10, 53100 Lappeenranta
p. (05) 610 0200, f. (05) 610 0220
www.yrittajat.fi/etelakarjala

ETELÄ-POHJANMAAN YRITTÄJÄT RY
Alvar Aallon katu 3, 60100 Seinäjoki
p. (06) 420 5000, f. (06) 420 5001
www.yrittajat.fi/etelapohjanmaa

ETELÄ-SAVON YRITTÄJÄT RY
Linnankatu 5 • PL 204, 50101 Mikkeli
p. (015) 151 684, f. (015) 760 0950
www.yrittajat.fi/etelasavo

HELSINGIN YRITTÄJÄT
Kellosilta 2 D, 2. krs. 00520 Helsinki
p. (09) 612 6230, f. (09) 622 3385
www.yrittajat.fi/helsinki

HÄMEEN YRITTÄJÄT RY
Sibeliuksenkatu 11 A, 13100 Hämeenlinna
p. (03) 682 1153, f. (03) 682 1561
www.yrittajat.fi/hame

KAINUUN YRITTÄJÄT RY
Kauppakatu 26 A, 87100 Kajaani
p. (08) 613 0931, f. (08) 613 0934
www.yrittajat.fi/kainuu

KESKI-POHJANMAAN YRITTÄJÄT RY
Ristirannankatu 1, 67100 Kokkola
p. (06) 831 5292, f. (06) 822 3760
www.yrittajat.fi/keskipohjanmaa

KESKI-SUOMEN YRITTÄJÄT RY
Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä
p. (014) 643 922, f. (014) 643 944
www.yrittajat.fi/keskisuomi

KYMEN YRITTÄJÄT RY
Käsityöläiskatu 4, 45100 Kouvola
p. (05) 535 4313, f. (05) 535 4315
www.yrittajat.fi/kymi

LAPIN YRITTÄJÄT RY
Maakuntakatu 16, 96200 Rovaniemi
p. (016) 420 0600, f. (016) 420 0630
www.yrittajat.fi/lappi

LÄNSIPOHJAN YRITTÄJÄT RY
Valtakatu 5, 94100 Kemi
p. (016) 221 701, f. (016) 221 713
www.yrittajat.fi/lansipohja

PIRKANMAAN YRITTÄJÄT RY
Kehräsaari B-rappu • PL 7, 33201 Tampere
p. (03) 251 6500, f. (03) 251 6516
www.yrittajat.fi/pirkanmaa

POHJOIS-KARJALAN YRITTÄJÄT RY
Kauppakatu 17 B, 80100 Joensuu
p. (013) 221 311, f. (013) 127 678
www.yrittajat.fi/pohjoiskarjala

POHJOIS-POHJANMAAN YRITTÄJÄT RY
Uusikatu 64 A 2. krs., 90100 Oulu
p. (08) 311 4677, f. (08) 371 227
www.ppy.net

PÄIJÄT-HÄMEEN YRITTÄJÄT RY
Rautatienkatu 20 B 4, 15110 Lahti
p. (03) 782 9866, f. (03) 782 1718
www.yrittajat.fi/paijathame

PÄÄKAUPUNKISEUDUN YRITTÄJÄT RY
Tapiolan keskustorni 8. krs, 02100 Espoo
p. (09) 455 4525, f. (09) 467 655
www.espoonyrittajat.fi, www.yrittajat.fi/vantaa
www.kauniaistenyrittajat.fi

RANNIKKO-POHJANMAAN YRITTÄJÄT RY -
KUST-ÖSTERBOTTENS FÖRETAGARE RF
Hietasaarenkatu 6, 65100 Vaasa
p. (06) 356 0800, f. (06) 356 0815
www.yrittajat.fi/rannikkopohjanmaa

SATAKUNNAN YRITTÄJÄT RY
Isolinnankatu 24 • PL 45, 28101 Pori
p. (02) 634 9900, f. (02) 634 9901
www.yrittajat.fi/satakunta

SAVON YRITTÄJÄT RY
Haapaniemenkatu 40, 70110 Kuopio
p. (017) 368 0500, f. (017) 368 0506
www.yrittajat.fi/savo

UUDENMAAN YRITTÄJÄT - NYLANDS FÖRETAGARE RY
Rantakatu 1, 2. krs, 04400 Järvenpää
p. (09) 274 5420, f. (09) 622 3381
www.yrittajat.fi/uusimaa

VARSINAIS-SUOMEN YRITTÄJÄT RY
Brahenskatu 20, 20100 Turku
p. (02) 275 7100, f. (02) 232 8272
www.yrittajat.fi/varsinaissuomi

 Uudenmaan Yrittäjät
- Nylands Företagare

Rantakatu 1, 2. krs, 04400 Järvenpää
Puhelin (09) 274 5420
Faksi (09) 622 3381
www.yrittajat.fi/uusimaa

 Suomen Yrittäjät

Mannerheimintie 76 A
PL 999, 00101 Helsinki
Puhelin (09) 229 221
Faksi (09) 2292 2980
toimisto@yrittajat.fi
www.yrittajat.fi

 FINNVERA

Uusimaa
Eteläesplanadi 8
PL 1010, 00101 Helsinki
Faksi 020 460 7110

Finnvera Oyj
Valtakunnallinen vaihde: 020 460 11
www.finnvera.fi
Helsinki

Eteläesplanadi 8
PL 1010, 00101 Helsinki
Faksi 020 460 7220

Kuopio
Haapaniemenkatu 40
PL 1127, 70111 Kuopio
Faksi 020 460 3240